

ΜΗΝΙΑΙΑ
ΕΚΔΟΣΗ
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ
ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ
ΚΙΝΗΣΗ
ΠΑΤΡΑΣ

"εν αιθρία"

21^{ος} ΧΡΟΝΟΣ ΦΥΛΛΟ 222^ο ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2011 - ΤΙΜΗ 1,5 ΕΥΡΩ - ΚΩΔ. ΕΛ.ΤΑ: 2264
ΝΕΑ Δ/ΝΣΗ: ΒΥΡΩΝΟΣ 20 Α - 26224 - Π Α Τ Ρ Α - ΤΗΛ. & FAX: 2610 32.10.10 - email:Oikipa@otenet.gr - Web site: www.oikipa.gr

Να διασώσουμε το θαλάσσιο μέτωπο της Πάτρας

Τη σημασία του ανοίγματος του θαλάσσιου μετώπου της Πάτρας που προκύπτει από την μεταφορά των λιμενικών δραστηριοτήτων στο νέο λιμάνι και της χρήσης του ως χώρου αναψυχής, έχουμε επανηλλειμένα αναδείξει και τεκμηριώσει. Ένα σημαντικό κίνημα πολιτών δημιουργήθηκε και κοινές πρωτοβουλίες πολιτικών προσώπων από διαφορετικούς χώρους αναλήφθηκαν.

Η προσπάθεια, όπως είναι γνωστό, στο επίπεδο των πολιτικών δεσμεύσεων, απέδωσε καρπούς. Ο αντιπρόεδρος της προηγούμενης αλλά και της νυν κυβέρνησης Θόδωρος Πάγκαλος περισσότερες από μία φορές δεσμεύτηκε με σαφή τρόπο για την απόδοση του θαλάσσιου μετώπου της Πάτρας στον Δήμο. Όμως στην Ελλάδα της σημερινής τραγικής κατάστασης οι δεσμεύσεις φαίνεται πως δεν αξίζουν παραπάνω από το χαρτί ή το φιλμ στο οποίο είναι γραμμένες.

Έτσι, σαν να μην τρέχει τίποτα, σαν να μη μετράει η ομόφωνη γνώμη των δημοτών της Πάτρας, σαν να είναι οι κυβερνητικές δηλώσεις ανωτάτου επιπέδου λόγω του αέρα, βλέπουμε τη ζώνη του παλαιού λιμένα της Πάτρας στον κατάλογο των προς ιδιωτικοποίηση κτημάτων του δημοσίου.

Επιβάλλεται οι δυνάμεις, κοινωνικές και πολιτικές που ανέδειξαν ως τώρα το θέμα να δράσουν και πάλι έγκαιρα και αποφασιστικά. Όσο ζοφερή και αν είναι η κατάσταση των δημοσίων οικονομικών η οριστική αποκοπή της τρίτης πόλης της χώρας από το θαλάσσιο μέτωπό της **δεν μπορεί να περάσει επ' ουδενί - και δεν θα περάσει!**

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Η ώρα της ευθύνης ισχύει για όλους

Βρισκόμαστε ως πόλη και κοινωνία σε μια κρίσιμη καμπή στο μέγα ζήτημα της διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων. Η όξυνση του προβλήματος απαιτεί σωστούς σχεδιασμούς, γρήγορη υλοποίηση και κοινωνική συναίνεση. Αναλύοντας τις πτυχές του προβλήματος, διαπιστώνουμε τα παρακάτω:

1. Ανακύκλωση- κομποστοποίηση. Είναι διαδικασίες που μπορούν να μειώσουν σημαντικά τα απορρίματα και να ελαφρύνουν τους ΧΥΤΑ. Δυστυχώς μέχρι σήμερα η Δημοτική Αρχή δεν έχει παρουσιάσει έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό. Το σύστημα με τους μπλε κάδους υπολειτουργεί, τα κλαδέματα και άλλα οργανικά πάνε για θάψιμο ενώ θα μπορούσαν να γίνουν πολύ καλό λίπασμα.

στος. Δεν ρυπαίνουν το έδαφος ενώ οι όποιες δυσοσμίες κατακρατούνται με ειδικά συστήματα απόσμωσης. Για την Πάτρα είναι απαραίτητη η γρήγορη κατασκευή ΣΜΑ ώστε τα σκουπίδια να μπορούν να μεταφερθούν σε άλλους ΧΥΤΑ εκτός Ξερολακας

2. Χυτά Ξερόλακκας. Η ανάγκη παράτασης της λειτουργίας του εκθέτει σημαντικά τη Δημοτική Αρχή, σε σχέση με τις προεκλογικές τις δεσμεύσεις. Είναι απαραίτητη η εξάντληση όλων των εναλλακτικών επιλογών ώστε η Ξερόλακα να κλείσει το συντομότερο δυνατόν.

3. Σταθμοί Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ): Είναι απαραίτητοι για την συμπίεση των σκουπιδιών ώστε να μπορούν να μεταφέρονται σε μακρινές αποστάσεις χωρίς απαγορευτικό κό-

μος σωστά δεν προχώρησε τη «φωτογραφική» πρόκληση, είναι ανάγκη όμως να προχωρήσει σύντομα και με διαφάνεια τις διαδικασίες για την κατασκευή μιας βιώσιμης μονάδας που πιστεύουμε ότι πρέπει να στηρίζεται στην κομποστοποίηση.

Συνοψίζοντας, επισημαίνουμε ότι αν και **οι ευθύνες του Δήμου είναι δεδομένες** πρέπει και **εμείς ως πολίτες να μην κοιτάμε μόνο την «αυλή μας** αλλά και το γενικότερο συμφέρον. Η ώρα ευθύνης ισχύει για όλους.

Εκδηλώσεις Ιανουαρίου

ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΙΠΑ

Σάββατο 21 Ιανουαρίου 2012 στις 19.00

Αγαπητοί φίλοι και φίλες

Σας προσκαλούμε στην εκδήλωση κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας της ΟΙΚΙΠΑ, **το Σάββατο 21 Ιανουαρίου 2012 στις 19.00 στην αίθουσα τύπου του Παμπελοποννησιακού σταδίου (Είσοδος από Πατρών Κλάους)**

Ευκαιρία να βρεθούμε όλοι μαζί, να κάνουμε τον απολογισμό της χρονιάς, να προγραμματίσουμε νέες δράσεις, ν' ανταλλάξουμε ευχές, να δούμε slides από τις οικοτουριστικές μας εξορμήσεις και φυσικά να γλυκαθούμε σπιτικά.

Σας περιμένουμε όλους.

Είσοδος ελεύθερη

(Για την έξοδο δεν υποσχόμαστε τίποτα, μέχρι την καταβολή της 7ης δόσης!!!).

Πολιτιστική εκδρομή στην Αθήνα

ΣΑΒΒΑΤΟ 28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2012

Την καθιερωμένη πολιτιστική εκδρομή στην Αθήνα, θα πραγματοποιήσει η οικο-παρέα μας το Σάββατο 28 Ιανουαρίου 2012.

Στα πλαίσια της εκδρομής θα επισκεφτούμε το **Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης** που στεγάζεται στο νεοκλασικό κτηριακό συγκρότημα των αρχών του αιώνα στην περιοχή του Κεραμεικού, ενώ το απόγευμα της ίδιας μέρας θα παρακολουθήσουμε τη σπουδαία **θεατρική κωμωδία** "Να ζει κανείς ή να μη ζει;" των Παπαθανασίου και Ρέππα στο **θέατρο «Κάτια Δανδουλάκη»** με ένα θίασο λαμπερών, κωμικών ηθοποιών: Κάτια Δανδουλάκη, Παύλος Χαϊκάλης, Γιάννης Τσιμιστέλης, Τάσος Κωστής, Μαρία Κανελλοπούλου κ.α.

Δηλώσεις συμμετοχής στο τηλέφωνο 32 10 10 (7-9 το απόγευμα).

Διήμερη εκδρομή στην Ευρυτανία

Το Σάββατο 5 και την Κυριακή 6 Νοεμβρίου πραγματοποιήσαμε με την ΟΙΚΟΠΑΡΕΑ μας μια ακόμα υπέροχη εκδρομή στην πανέμορφη Ευρυτανία. Ένας τόπος όπου δικαιοματικά έχει κερδίσει τον τίτλο: «Ελβετία της Ελλάδας» αφού το αλπικό τοπίο με τις επιβλητικές βουνοκορφές, τα φαράγγια, τα ποτάμια με τα κρυστάλλινα νερά τους και τα πολλά πέτρινα χωριουδάκια δίνουν στον τόπο χρώμα και άρωμα αυθεντικής υπαίθρου!

Η οικοπαρέα μας μπροστά από το ιστορικό Δημοτικό Σχολείο Κορυσχάδων

Το Σάββατο το πρωί αναχωρήσαμε από την Πάτρα κάνοντας μια ιδιαίτερη διαδρομή μέσα από τα χωριά της Αιτωλοακαρνανίας με θέα την λίμνη Τριχωνίδα. Φτάσαμε στο Λαμπίρι κάνοντας την πρώτη μας στάση για καφέ! Ένα ηλιόλουστο πρωινό μας υποδέχτηκε στις παρυφές του Προυσού δίνοντας μας ένα μικρό δείγμα για το τι θα ακολουθούσε!

Συνεχίσαμε τη διαδρομή έχοντας μπροστά μας ατελείωτες βουνοκορφές ξεκινώντας έτσι ένα μαγευτικό ταξίδι μέσα σε ελατόφυτο δάσος! Λίγο αργότερα φτάσαμε στο εργοστάσιο αλλαντικών του κ. Στρεμμένου και αφού γευτήκαμε τα υπέροχα τοπικά προϊόντα φυσικής ωρίμανσης ξεκινήσαμε την πεζοπορία μας για την Μαύρη Σπηλιά! Ακολουθώντας το χαρακτηρισμένο μονοπάτι κάναμε μια θαυμάσια διαδρομή μέσα στη μεγαλειώδη φύση του Προυσού για να καταλήξουμε στο φαράγγι της μαύρης σπηλιάς. Χαρακτηριστικό της διαδρομής τα όμορφα γεφυράκια, οι υπέροχοι καταρράκτες και τα πολλά νερά μέσα σε μια πανδαισία φθινοπωρινών χρωμάτων.

Το μεσημέρι φτάσαμε στο Νέο Μικρό Χωριό όπου γευτήκαμε μοναδικές τοπικές και παραδοσιακές γεύσεις σε κεντρικό ταβερνάκι του χωριού και στη συνέχεια επισκεφτήκαμε το πάρκο τουριστικής ιππασίας & περιπέτειας Saloon Park για ένα απογευματινό καφεδάκι στον όμορφο αυτό χώρο.

Στο δρόμο προς το Καρπενήσι θαυμάσαμε το επιβλητικό τοπίο με τους κατακόρυφους βράχους στα αριστερά μας και τα ήσυχά νερά του Καρπενησιώτη να μας ακολουθούν στα δεξιά μας μέσα σ' ένα φαράγγι γεμάτο πλατάνια όπου το πορτοκαλί το καφέ και το κόκκινο χρώμα στα φύλλα τους εναλλάσσονταν αρμονικά δημιουργώντας ένα

έργο τέχνης! Ένα από τα πιο εντυπωσιακά σημεία του δρόμου, η θέση «κλειδί» ένα στενό πέρασμα μέσα απ' το βουνό, με τα αυτοκίνητα σχεδόν να ξύνουν το βράχο, κόβει κυριολεκτικά την ανάσα, ενώ λίγα μέτρα πιο κάτω διακρίνεται το «τύπωμα» της Παναγίας. Πρόκειται για σημάδια που βρίσκονται πάνω σ' ένα απότομο βράχο στην άκρη του

Αναμνηστική φωτογραφία στη Μαύρη Σπηλιά

δρόμου, όπου σύμφωνα με την παράδοση περπάτησε η Παναγία στο δρόμο της για τη Μονή Προυσού. Λίγο μετά φτάσαμε στο Καρπενήσι και στο ζεστό και φιλόξενο ξενοδοχείο για ξεκούραση και προετοιμασία για το βραδυνό φαγητό.

Την Κυριακή το πρωί η όμορφη περιήγηση συνεχίστηκε κάνοντας την πρώτη μας επίσκεψη στο χωριό Κορυσχάδες! Στο πολύ όμορφο αυτό χωριό με τους ξενώνες, τα αναπαλαιωμένα αρχοντικά και τα καλοδιατηρημένα πέτρινα σπίτια επισκεφτήκαμε το πρώην σχολείο του χωριού, όπου πλέον έχει διαμορφωθεί κατάλληλα και στεγάζει το Μουσείο Εθνικής Αντίστασης. Εκεί βρήκε στέγη το αρχηγείο του Άρη Βελουχιώτη ενώ τον Μάιο του 1944 φιλοξενήθηκε η πρώτη συνέλευση του «Εθνικού Συμβουλίου» της Ελεύθερης Ελλάδας, που επικύρωσε το διορισμό της Πολιτικής Επιτροπής Εθνικής Απελευθέρωσης (Π.Ε.Ε.Α., της λεγόμενης «κυβέρνησης του βουνού» ως κυβέρνησης της Ελλάδας, προκειμένου να οργανώσει

καλύτερα την αντίσταση κατά των κατακτητών). Σήμερα φιλοξενεί έγγραφα, αφίσες, αντίγραφα εφημερίδων και σπάνιες φωτογραφίες του κορυφαίου φωτογράφου της Αντίστασης Σπύρου Μελετζή.

Γεμάτοι συγκίνηση και δέος αφήσαμε τις Κορυσχάδες και κατευθυνθήκαμε στο Μεγάλο Χωριό. Μετά την βόλτα στα λιθόστρωτα και την επίσκεψή μας στο λαογραφικό μουσείο ήταν απαραίτητο ένα καφεδάκι συνοδευόμενο με το παραδοσιακό γαλακτομπούρεκο για να μας δώσει δυνάμεις και να καλύψουμε έτσι με τα πόδια μια διαδρομή μέσα στην φύση μέχρι το χωριό Γαύρος.

Στη συνέχεια επισκεφτήκαμε το Παλιό Μικρό Χωριό και ακολουθήσαμε τον ανηφορικό χωματόδρομο, ανάμεσα στα έλατα και τα πλατάνια με τα εξαισία φθινοπωρινά χρώματα, μέχρι το εκκλησάκι του Άγιου Σώστη, θαυμάζοντας την κορυφή της Χελιδόνας! Στην επιστροφή μια ζεστή ταβερνούλα στην

Καταράχτης στη Μαύρη Σπηλιά Προυσού

μικρή πλατεία του χωριού μας περίμενε για τις τελευταίες γευστικές απολαύσεις! Η συζήτηση όμως όλων ήταν γύρω από τον καταστροφικό Γενάρη του 1963 όπου το χωριό έζησε την μεγαλύτερη τραγωδία της νεότερης ιστορίας του. Μετά από 13 μέρες ακατάπαυστης βροχόπτωσης μια τρομερή κατολίσθηση σκέπασε το μισό χωριό με τόνους λάσπης αφήνοντας πίσω της 13 νεκρούς, στις 13 του μήνα..

Η Επιστροφή ξεκινάει κάνοντας την τελευταία μας επίσκεψη στο μοναστήρι της Παναγίας του Προυσού. Κτισμένο σε μια ατμόσφαιρα παραμυθένιας ομορφιάς, στην πλαγιά μιας απόκρημνης χαράδρας, προστατεύεται από κάθετους επιβλητικούς βράχους που κατεβαίνουν σε βαθύτερες χαράδρες για να συναντήσουν πυκνά δάση και νερά. Μαγεμένοι, γεμάτοι πανέμορφες εικόνες και έντονα συναισθήματα πήραμε τον δρόμο της επιστροφής κάνοντας με την σκέψη μας ένα ακόμα ταξίδι στο χρόνο....

Ευχαριστούμε τον κ. Θωμά Κουτρούμπα για την άψογη οργάνωση του διημέρου, τον κ. Γιώργο Καλλίνικο που με τις επιπλέον ιστορικές πληροφορίες μας βοήθησε να διατηρήσουμε το ταξίδι στο χρόνο και φυσικά τον κ. Γιώργο Βασιλακόπουλο όπου με το αστείρευτο χιούμορ του μας χάρισε απολαυστικές στιγμές!

Μπούνια Γεωργία

εν αυθρία

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2011

σελίδα 2

ΤΕΧΝΕΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Συνέχεια λέμε ότι εδώ και καιρό ζούμε εποχές μίζερες και δύσκολες, αποτέλεσμα μίας φαινομενικά οικονομικής αλλά στην πραγματικότητα **πολιτισμικής κρίσης** και αυτό φαίνεται από το πως διαχειριζόμαστε την καθημερινότητά μας, το φυσικό και αστικό περιβάλλον μας και φυσικά το πως ιεραρχούμε σαν κοινωνία τις ανάγκες μας και αντιμετωπίζουμε τα προβλήματά μας.

Η κρίση αυτή αποκτά ζοφερές διαστάσεις όταν οι άνθρωποι του πνεύματος - δημιουργοί, διανοούμενοι, επιστήμονες, κ.α.- βρίσκονται σε μία μίζερη και ρηχή αντιπαλότητα, που τροφοδοτείται από μικρότητες, συμφέροντα και συμπλέγματα, μολύνοντας ακόμη περισσότερο την κοινωνία, που περιμένει πρωτοβουλίες και δράσεις οι οποίες θα ανοίξουν κάποιον φωτεινό ορίζοντα.

Φαινόμενα αλληλοσπαραγμού και μίζεριας έχουμε συχνά και στην πόλη μας και κυρίως μετά το περίφημο 2006, που η πόλη ήταν πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης, με ανθρώπους που κινούνται στον χώρο των τεχνών και του πνεύματος συχνά να γίνονται πρωταγωνιστές ανούσιων αντεγκλήσεων, μίζερων ανταγωνισμών, άλλοι άθελά τους και άλλοι από εμμονή και συνήθεια.

Θέματα και προβλήματα της πόλης συχνά γίνονται αφορμή να βγουν στην επιφάνεια με κόντρες, ματαιοδοξίες και μικρότητες, ενώ θα μπορούσαν να αποτελέσουν πεδίο γόνιμου διαλόγου, με τις όποιες αντιθέσεις ή αντιρρήσεις, για δημιουργικότητας, αρκεί να υπάρξει καλή θέληση για ουσιαστική συνεργασία ανάμεσα σε πρόσωπα και φορείς.

Η απομόνωση και η εσωστρέφεια, ιδίως σε εποχές δύσκολες, δεν μπορεί να δώσει διεξόδους σε χρόνια προβλήματα που αντιμετωπίζουν κυρίως πολιτιστικοί φορείς της πόλης και θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι μόνο με τη συνεργασία και την κοινή διεκδίκηση μπορούν τα πράγματα να προχωρήσουν.

Πολιτιστικά σωματεία με σημαντικό πλούτο στις συλλογές και τα αρχεία τους, καθώς και με σημαντική πολιτιστική δράση, είναι καταδικασμένα σε μαρασμό και παρακμή λόγω στεγαστικών και οικονομικών προβλημάτων, τα οποία μπορούν να λυθούν μόνον με συνεργασία και κοινή διεκδίκηση που θα αναγκάσει και τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως ο Δήμος Πατρέων, να ενεργοποιηθεί και να δημιουργήσει έναν κεντρικό πολιτιστικό φορέα, όπως ένα Μουσείο Πόλεως, μέσα στο οποίο θα μπορούν να ενταχθούν και να λειτουργήσουν όλες οι δυνάμεις της πόλης που αντιπροσωπεύουν την λαογραφική, βιομηχανική, πολιτική και καλλιτεχνική ιστορία και κληρονομιά της, κάτι το οποίο υπάρχει από χρόνια σε άλλες ελληνικές πόλεις.

Ευτυχώς όμως υπάρχουν και αυτοί που επιμένουν να αντιμετωπίζουν όλο αυτό το κλίμα με δημιουργική διάθεση, εικαστικοί καλλιτέχνες, συγγραφείς και επαγγελματίες όπου στους χώρους τους, αίθουσες τέχνης και βιβλιοπωλεία, φιλοξενούνται δημιουργίες και εκδηλώσεις που αποτελούν το καλύτερο αντίδοτο στη μίζερια των ημερών.

Για το Δεκέμβριο ως μην Ξεχνάμε ότι υπάρχουν πολλές θεατρικές προτάσεις σε εξέλιξη στην πόλη, από το **Δημοτικό Θέατρο**, μέχρι το **θέατρο "Αγορά"**, το **ACT** και το **"Λιθογραφείο"**, ενώ σημαντικές είναι και οι εικαστικές προτάσεις με δύο ταυτόχρονες εκθέσεις του **Ιωάννη Κοψίνη** που εγκαινιάστηκαν στις αρχές του μήνα, η πρώτη στην γκαλερί **"Παλίσαανδρος"** και η δεύτερη στα Παλαιά Δημοτικά Λουτρά.

Βέβαια δεν θα πρέπει να ξεχάσουμε ότι στη **Δημοτική Πινακοθήκη** φιλοξενείται η σημαντική έκθεση με μεταβυζαντινές εικόνες, που προέρχονται από τις δωρεές του Τάκη Στρατηγόπουλου και της οικογένειας Ανδρέα Γαλανάκη προς τον Δήμο Πατρέων και αποτελούν μία καλή ευκαιρία μέχρι το τέλος του χρόνου, να θαυμάσουν οι πατρινοί σημαντικά δείγματα εικονογραφίας που χρονολογούνται από τον 16ο μέχρι και τον 19ο αιώνα.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Διονύσης Καρατζάς "Χωρίς εδώ"

Εκδόσεις ΤΟ ΔΟΝΤΙ

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Χωρίς εδώ

Ο ποιητής Διονύσης Καρατζάς δεν χρειάζεται ιδιαίτερες συστάσεις καθώς το έργο του έχει αναγνωριστεί σε πανελλήνιο επίπεδο και έχει μελοποιηθεί από τον Μίκη Θεοδωράκη, τον Ηλία Ανδριόπουλο, τον Γιώργο Ανδρέου και τον Γιάννη Γερογιάννη.

Η νέα του συλλογή έρχεται να φωτίσει το σκοτάδι των ημερών μέσα από ένα καλαίσθητο βιβλίο, όπως αυτά που ξέρουν να δημιουργούν οι εκδόσεις ΤΟ ΔΟΝΤΙ, με το εξώφυλλό του να στολίζει ένα έργο του ζωγράφου Ηλία Παπανικολάου και τη συνοδεία καρτών με ιδιό-

χειρα ποιήματα του Διονύση Καρατζά.

Ανάλυση του ποιητικού του έργου δεν θα κάνουμε εμείς καθώς μόνον οι στίχοι του ποιητή μπορούν να εκφράσουν αυτό που ίδιος θέλει να πει.

ΕΡΓΑΤΑ ΚΑΙ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

Αδειάζω τις θάλασσες
Κρατάω τους ανέμους
Μαζεύω τα πουλιά
Ανοίγω τα χρόνια,
Κι εσύ μου λες:
μ' αυτά Θεός δεν γίνεσαι.
Κοίτα ν' αγαπηθείς.

Κωνσταντίνος Κυριακόπουλος "Τη νύχτα που έλαμψε το Άστρο..."

Εκδόσεις ΤΟ ΔΟΝΤΙ - Κοινοτοπία

Το βιβλίο αποτελεί την δεύτερη απόπειρα του **Κωνσταντίνου Κυριακόπουλου** στο χώρο του παιδικού αφηγήματος και αυτή την φορά επίσης με εικονογράφηση του **Παναγιώτη Καρώνη**, καταφέροντας να έχει ένα αποτέλεσμα που μπορεί να γοητεύσει τα αυτιά, τα μάτια, αλλά και την καρδιά μικρών και μεγάλων αναγνωστών. Η ιστορία ενός φύλλου ελιάς που ο παγωμένος άνεμος του Δεκέμβρη το φέρνει μέχρι το βλέφαρο ενός ταπεινού προ-

βάτου, του Ααρών, αποτελεί την αφορμή για να παρακολουθήσει ο αναγνώστης την γέννηση του Χριστού από μία άλλη οπτική γωνία, αυτή των ζώνων της φάνης.

Στο βιβλίο του Κωνσταντίνου Κυριακόπουλου τα ζώα περνούν στο προσκήνιο και ξετυλίγουν το κουβάρι των γεγονότων εκείνης της νύχτας δίνοντας σε όλους εμάς μία ξεχωριστή αφήγηση που θα μας συντροφεύσει στις μέρες των Χριστουγέννων. Η αισθητική της έκδοσης την κάνει να ξεχωρίζει καθώς τα κείμενα συνοδεύονται εξαιρετικά από τις εικόνες που δημιούργησε ο Παναγιώτη Καρώνης και συνδέθηκαν γραφιστικά από τον γραφίστα **Χρήστο Ρούση** για λογαριασμό των εκδόσεων ΤΟ ΔΟΝΤΙ.

Το βιβλίο αποτελεί θαυμάσιο ανάγνωσμα για τις γιορτές και ένα καλό δώρο για μικρούς αλλά και μεγαλύτερους φίλους.

ΚΩΔ.
ΕΛ.ΤΑ:
2264

"εν αιθρία"

Περιοδική Έκδοση της Οικολογικής Κίνησης Πάτρας
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Βύρωνος 20Α - Τ.Κ. 26 224 ΠΑΤΡΑ
Α.Φ.Μ.: 090048446 - Γ' ΔΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:

Θωμάς Κουτρούμπας

Τηλέφωνο & Fax: 2610 32.10.10

email: oikipa@otenet.gr

Τηλέφωνα μελών: 2610 -624.301, 327.234, 643.541

Διευθύνεται από συνιακτική επιτροπή

- Διανέμεται δωρεάν στους υποστηρικτές μας
- Επίσια συνδρομή για φορείς, οργανισμούς, υπηρεσίες 30 Ευρώ

Επιταγές: Γ. Βασιλακόπουλος

- Καποδιστρίου 94-26224-ΠΑΤΡΑ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΜΟΝΤΑΖ: Αφοί Κ. Κολλιόπουλου

Ακρωτηρίου 55 - Τηλ. & Fax: 2610 34.15.15 - ΠΑΤΡΑ

email: axaikostypos@hotmail.com

Αριθμός Λογαριασμού για κατάθεση συνδρομών:
0026-0082-41-0101303095

EUROBANK

IBAN: GR 3202600820000

410101303095

(Βασιλακόπουλος Γ. - Κανέλλης Γ.)

Μετά την κατάθεση ενημερώστε μας τηλεφωνικά

Σε ανοικτή διαβούλευση η διαχείριση των υδατικών πόρων της Βόρειας Πελοποννήσου

Ξεκίνησε στις 21 Νοεμβρίου 2011 η δημόσια διαβούλευση για την διαχείριση των υδατινών πόρων και την κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής της Βόρειας Πελοποννήσου (GR02), της Δυτικής αλλά και Ανατολικής Πελοποννήσου.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Περιβάλλοντος η διαβούλευση θα στηριχθεί στην ειδική μελέτη που ολοκληρώνεται από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων και με τις προδιαγραφές της Κοινοτικής Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του ΠΔ 51/2007. Στη πορεία της διαβούλευσης με πολλαπλές-κεντρικές και αποκεντρωμένες δράσεις ενημέρωσης (ημερίδες, σεμινάρια, εκδόσεις, ερωτηματολόγια) και με πλήρη διαύγεια στο διαδίκτυο οι ενδιαφερόμενοι φορείς, αλλά και οι ενεργοί πολίτες, θα κληθούν να συμμετάσχουν στη συζήτηση και να αποστείλουν τις απόψεις τους συμμετέχοντας ενεργά για θέματα του οριστικού σχεδίου διαχείρισης όπως:

- * Η ποιότητα και η ποσότητα των υδατινών πόρων (ποτάμια-λίμνες, υπόγεια και παράκτια ύδατα), σήμερα και στο μέλλον και οι πιέσεις που ασκούνται σε αυτούς

- * Τα οικοσυστήματα και οι ανάγκες τους σε νερό

- * Η διαθεσιμότητα των υδατικών πόρων, η ξηρασία και η λειψυδρία στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής

- * Ο προγραμματισμός καταναλώσεων και χρήσεων νερού και τα προγράμματα μέτρων για την προστασία των υδατικών πόρων

- * Η υδατινή πολιτική και η οικονομική ανάλυση της χρήσης ύδατος.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ καλεί τους ενδιαφερόμενους φορείς και το κοινό της Βόρειας Πελοποννήσου να συμμετάσχουν στη διαδικασία διαβούλευσης για τη κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής των ποταμών των περιοχών αυτών, υποβάλλοντας τις παρατηρήσεις, προτάσεις και κρίσεις τους. Η έκθεση επισκόπησης των σημαντικότερων ζητημάτων διαχείρισης των υδατικών πόρων του Υδατι-

κού διαμερίσματος θα αναρτηθεί λίαν καθώς επίσης και οι θεματικές ενότητες του προσχεδίου διαχείρισης.

Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος http://wfd.ypeka.gr/index.php?option=com_content&task=category&sectionid=2&id=3&Itemid=12 ενδιαφέρον παρουσιάζει η περιγραφή του υδατινού συστήματος της περιοχής μας. Να σημειωθεί ότι η διαδικασία διαβούλευσης άρχισε με την κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης των Λεκανών Απορροής των Υδατικών Διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας. Στο Μεσολόγγι μάλιστα πραγματοποιήθηκε στις 01.12.2011 ημερίδα επί των ληπτέων μέτρων διαβούλευσης και επί των κρίσιμων ζητημάτων διαχείρισης νερού.

Το νερό αποτελεί πάντοτε στοιχείο ζωής για τους ανθρώπους ως πολύτιμο κοινωνικό αγαθό. Τα δεδομένα για την επάρκεια νερού σε παγκόσμιο επίπεδο είναι ιδιαίτερα ανησυχητικά τη στιγμή που περισσότεροι από 1,2 δισεκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο δεν έχουν πρόσβαση σε πόσιμο νερό. Η ξηρασία λόγω της κλιματικής αλλαγής απειλεί ακόμη και την Ελλάδα ενώ το 1/3 της χώρας μας αντιμετωπίζει πρόβλημα λειψυδρίας. Το νερό στερεύει, τεράστιες ποσότητες χάνονται από το απαρχαιωμένο αρδευτικό και υδρευτικό δίκτυο της χώρας μας και μολύνεται ποικιλόμορφα από τον ίδιο τον άνθρωπο. Η Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά προτείνει αποτελεσματικούς τρόπους προστασίας του υδατικού περιβάλλοντος κρατών μελών εξασφαλίζοντας τη μείωση και τον έλεγχο της ρύπανσης από τη βιομηχανική δραστηριότητα, τη γεωργία καθώς εναρμονίστηκε με την εθνική νομοθεσία προστασίας και διαχείρισης των υδάτων Ν.3199/2003. Τώρα καλούμαστε να διαφυλάξουμε και να διαχειριστούμε αειφορικά το πολυτιμότερο πόρο ζωής που μας παρέχει η φύση, το νερό μέσω των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων.

Το Η₂O είναι υπόθεση όλων μας και η διαχείρισή του είναι στο χέρι μας.

Διονύσης Μαρμάσης

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΑΖΑΣ

Τα pellet (συσσωματώματα) είναι ένα καύσιμο αποτελούμενο από ξύλο, απαλλαγμένο από κάθε υγρασία, συμπιεσμένο σε μικρούς κυλίνδρους χωρίς καμιά προστιθέμενη συγκολλητική ουσία. Η θερμιδική απόδοση των pellet ανέρχεται στα 4200 kcal/kg.

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Τα pellets είναι στερεά καύσιμα που παράγονται με μηχανική επεξεργασία βιομάζας. Με λίγα λόγια, χωρίς την παραμικρή προσθήκη χημικών ουσιών, αξιοποιούνται φυτικής προέλευσης υλικά που κατά την καύση τους απελευθερώνουν ουσιαστικά όσο διοξείδιο του άνθρακα έχουν απορροφήσει κατά την διάρκεια της ζωής τους με αποτέλεσμα να μην επιβαρύνουν το περιβάλλον.

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΜΑΣ

Σε εθνικό επίπεδο η παραγωγή καύσιμης ύλης από εγχώριες πρώτες ύλες σημαίνει ανάλογη μείωση των εισαγωγών καυσίμων. Στην περίπτωση των pellet η καλλιέργεια των φυτών τα οποία χρησιμοποιούνται ως πρώτες ύλες, μπορεί να βοηθήσει στην βελτίωση του αγροτικού εισοδήματος και σταδιακά να αποτελέσει μια διεξοδο στη διαρκώς επιβαρυνόμενη κατάσταση της Ελληνικής Γεωργίας.

ΠΩΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗ

Λόγω της κυλινδρικής φόρμας, της στιλπνής επιφάνειας και του μικρού μεγέθους, τα pellet συμπεριφέρονται όπως ένα υγρό, διευκολύνοντας την μεταφορά τους και την αυτόματη τροφοδοσία του λέβητα ή της σόμπας pellet.

Η τροφοδοσία της εγκατάστασης μπορεί να γίνει είτε με συσκευασίες σάκων 15 κιλών είτε με μεγάλες συσκευασίες

500-1000 kg. Η υψηλή ενεργειακή πυκνότητα και η ευκολία της χρήσης καθιστούν αυτό το φυτικό και περιβαλλοντικά ασφαλές καύσιμο, ενδεικνυόμενο για χρήση σε κάθε μεγέθους αυτόματα συστήματα θέρμανσης. Σε πολλές χώρες της Ευρώπης, τα pellets χρησιμοποιούνται ευρέως εδώ και πολλά χρόνια, αντικαθιστώντας το πετρέλαιο θέρμανσης και το φυσικό αέριο, με ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα στο περιβάλλον και στην οικονομία μας.

Κεντρικές εγκαταστάσεις συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θέρμανσης, ή μόνο κεντρικής θέρμανσης με δίκτυα τηλεθέρμανσης οικισμών, είναι εφαρμογές που πολύ σύντομα θα φτάσουν και στη χώρα μας.

Οδυσσέας Ξεριζωτής

Κεραίες και διάχυτη ακτινοβολία

Δύο πρόσφατα γεγονότα επανέφεραν το θέμα της τοποθέτησης κεραιών κινητής τηλεφωνίας κυρίως αλλά και άλλων κεραιών εκπομπής σήματος στις κατοικημένες περιοχές. Η συζήτηση στο Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας για την κεραία του Κομβικού Σταθμού Βάσης Κινητής Τηλεφωνίας στο Δ.Δ. Αλισσού (δίπλα στην εθνική οδό) και η αναγγελία μετρήσεων για την ακτινοβολία στην Πάτρα.

Τις μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας στην Πάτρα, σε περίπου 20 βασικούς δρόμους, πραγματοποίησε με κινητό σταθμό μέτρησης το **Εργαστήριο Ραδιοεπικοινωνιών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης**, το χρονικό διάστημα 10-11 Νοεμβρίου. Τα αποτελέσματα των μετρήσεων έδειξαν ότι η μέση τιμή του ηλεκτρικού πεδίου είναι από **δεκάδες έως και χιλιάδες φορές** χαμηλότερη των αυστηρότερων ορίων ασφαλείας που ορίζονται από την Ελληνική Νομοθεσία (60% των ορίων της Ε.Ε.). Αναλυτικά τα αποτελέσματα των μετρήσεων έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα <http://hermes.physics.auth.gr/gr/mobile/patra>

Οι επιστημονικές εισηγήσεις που παρουσιάστηκαν στο περιφερειακό συμβούλιο υποστήριξαν τη θέση ότι δεν υπάρχει εκπομπή επικίνδυνης για την δημόσια υγεία ακτινοβολίας από τον κομβικό **Σταθμό Βάσης Κινητής Τηλεφωνίας στο Δ.Δ. Αλισσού**. Είναι γνωστό όμως ότι παρά τα ενθαρρυντικά αυτά αποτελέσματα, άλλες έρευνες πιθανολογούν ότι ή επί μακρόν έκθεση σε ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία μπορεί να αυξήσει κατά ένα ποσοστό τον στατιστικό κίνδυνο πρόκλησης παθολογικών καταστάσεων.

Επιβάλλεται επομένως να υπάρξει η μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια όσον αφορά τις θέσεις κεραιών – πηγών ηλεκτρονικής ακτινοβολίας αλλά και η δημιουργία από την πολιτεία ενός επιστημονικά τεκμηριωμένου συστήματος κανόνων για την χωροθέτησή τους στις κατοικημένες περιοχές, ώστε ούτε ανυποψίαστο το κοινό να εκτίθεται σε κινδύνους ούτε υπερβολές, εικαζόμενοι κίνδυνοι και απόλυτες αντιδράσεις να επικρατούν.

Μέχρι τότε ας έχουμε υπόψη ότι το (αγαπημένο μας) κινητό αποτελεί στα σίγουρα μεγαλύτερη πηγή πιθανού κινδύνου από την οποιαδήποτε κεραία, δεδομένου ότι η απόσταση που το χωρίζει από το κεφάλι μας είναι ελάχιστη. Λελογισμένη χρήση του λοιπόν και χρήση Bluetooth ή hands-free είναι το καλύτερο προληπτικό μέτρο.

Γ. Κανέλλης

Η «ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ» ΠΟΥ ΜΑΣ ...ΠΛΗΓΩΝΕΙ!

Οι τελευταίες μέρες του **Νοέμβρη** μας φιλοδώρησαν με απρόσμενες λιακάδες, άσχετα αν ο ήλιος που μας χαμογελούσε είχε και ...«δόντια»! Έτσι, ο **Δεκέμβρης** - τελευταίος μήνας της ...επεισοδιακής φετινής χρονιάς- μπαίνει με λαμπρό φως και οι μεγάλες γιορτές που πλησιάζουν γεμίζουν την καρδιά μας πολλές ελπίδες!

❖ Κι ας μην ξεχνάμε και φέτος να ανάβουμε με **μέτρο** τα **χριστουγεννιάτικα λαμπιόνια** σε βεράντες κήπους και δέντρα, ώστε να μη γεμίζουμε την ατμόσφαιρα με **θερμοκηπικά αέρια**, που εκλύονται κατά την καύση των **ορυκτών καυσίμων** προς παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος. Επίσης, το να στολίσουμε ένα ζωντανό δεντάκι και να το δούμε να ξεραίνεται σιγά-σιγά μπροστά στα μάτια μας μες το σαλόνι μας, δεν είναι και ...ό,τι το καλύτερο. Εξάλλου, όπως διαβάσαμε, ακόμα και στις **ΗΠΑ** όπου ο στολισμός των φυσικών ελάτων τα Χριστούγεννα είναι «θεσμός», φέτος η **παρατεταμένη ξηρασία** και οι **πυρκαγιές** «γονάτισαν» τις φυτείες των καλλιεργητών στο **Τέξας** και την **Οκλαχόμα** και εκατομμύρια Αμερικανοί κινδυνεύουν να κάνουν γιορτές χωρίς εντυπωσιακά ζωντανά χριστουγεννιάτικα δέντρα!

» Λέτε μετά από αυτό να καταλάβουν επιτέλους οι αμερικάνοι τι σημαίνει «**κλιματική αλλαγή**», πράγμα που συστηματικά αρνούνται να κάνουν τα τελευταία χρόνια; Διότι οι προβλέψεις του Εθνικού **Ωκεανογραφικού και Ατμοσφαιρικού Οργανισμού** των ΗΠΑ δεν αφήνουν και πολλά περιθώρια αισιοδοξίας: μεταξύ Δεκεμβρίου και Φεβρουαρίου, η ξηρασία εκεί θα επεκταθεί, λέει, σε περισσότερες περιοχές, ενώ εξαιτίας της **La Nínia**, αναμένεται να διαρκέσει τουλάχιστον έως το επόμενο καλοκαίρι!

» Αλλά και στο **Κέρας της Αφρικής** αντιμετώπισαν φέτος μία δύσκολη περίο-

δο **ξηρασίας**, ενώ στην **Ταϊλάνδη** περισσότεροι από 500 άνθρωποι έχασαν την ζωή τους από τις **πλημμύρες**. Ταυτόχρονα, η βρετανική μη κυβερνητική οργάνωση **Oxfam** ανακοίνωσε ότι οι πρόσφατες κατακόρυφη αύξηση στις τιμές των **ειδών διατροφής** και αυτό είναι απλώς μια πρόγνωση των δεινών που θα έρθουν όταν η **κλιματική αλλαγή** θα γίνει πιο έντονα αισθητή. Επίσης, μια νέα μελέτη που έγινε από την **Διακυβερνητική Επιτροπή του ΟΗΕ** για την **Κλιματική Αλλαγή (IPCC)** κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα αέρια που προκαλούν το **φαινόμενο του θερμοκηπίου** έχουν φτάσει ήδη σε **επίπεδα ρεκόρ** στην ατμόσφαιρα και ότι μια περαιτέρω **άνοδο**ς της **παγκόσμιας θερμοκρασίας** θα φέρει περισσότερες **πλημμύρες**, ισχυρότερους **κυκλώνες** και εντονότερες **ξηρασίες**.

» Βέβαια, η παγκόσμια κοινότητα πιστή στο **ετήσιο ραντεβού** της, από τη Δευτέρα **28 Νοεμβρίου** έως την

Παρασκευή **9 Δεκεμβρίου** θα συνεδριάζει στο **Ντέρμπαν** της **Ν. Αφρικής**, στα πλαίσια της **17ης διάσκεψης, (COP 17)**, για την **κλιματική αλλαγή**. Η διάσκεψη θα αφορά τις διαπραγματεύσεις για την επίτευξη μιας συμφωνίας **μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου** και ανανέωσης του Πρωτοκόλλου του Κιότο, το οποίο εκπνέει το Δεκέμβριο του 2012. Μετά όμως, την παταγώδη αποτυχία των διαπραγματεύσεων στην **Κοπεγχάγη το 2009** τί να περιμένουμε; Ας ελπίσουμε ότι οι ηγέτες των **191 χωρών** θα δουλέψουν πάνω σε όσα έχουν επιτευχθεί στην περσινή διάσκεψη του **Κανκούν**, θα συνεργαστούν για την αποτροπή των χειρότερων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και δεν θα επιτρέψουν στα **κοντόθωρα συμφέροντα(!)** λίγων κρατών να διαλύσουν τις συζητήσεις και να μας οδηγήσουν σε μια **μη αναστρέψιμη** αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη!

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ...ΑΠΑΝΤΗΣΗ!

» Και πρέπει να συνειδητοποιήσουμε καλά ότι η **κλιματική αλλαγή** είναι θέμα **ζωής και θανάτου** για τους περισσότερους φτωχούς ανθρώπους στον αναπτυσσόμενο κόσμο, όπου το φαινόμενο του θερμοκηπίου προκαλεί ήδη **δυστυχία και συρράξεις** στην Αφρική, από τις ξηρασίες στο **Σουδάν** και στη **Σομαλία** έως τις πλημμύρες στη **Νότια Αφρική**. Ταυτόχρονα, όμως, φαίνεται ότι τέτοιες καταστάσεις ωθούν κάποιους σε ανώτερα επίπεδα επίγνωσης και αποτελεσματικής δραστηριότητας.

» Έτσι, ο σερ **Φαζλ Χασάν Αμπέντ** που έζησε την εμπειρία του **κυκλώνα** που έπληξε το **1970** το **Μπανγκλαντές**, επηρεάστηκε τόσο πολύ απ' όσα αντίκρισε τότε, ώστε από λογιστής μετατράπηκε σε ...**ακτιβιστή** και έβαλε στόχο να βλέπει στο εξής τη ζωή από την πλευρά των **φτωχών**. Πιστεύοντας επίσης ότι για να απελευθερωθεί ο κόσμος από όλες τις μορφές εκμετάλλευσης και διακρίσεων χρειάζεται σωστή **παιδεία**, ίδρυσε το 1972 το πρόγραμμα **BRAC** (Επιτροπή για την Αγροτική Ανάπτυξη του Μπανγκλαντές). Έκτοτε υπολογίζεται ότι 10 εκατομμύρια μαθητές του Δημοτικού σπούδασαν σε σχολεία που ιδρύθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος

BRAC, το οποίο θεωρείται το μεγαλύτερο ιδιωτικό, μη θρησκευτικό **εκπαιδευτικό σύστημα** στον κόσμο και η αποτελεσματικότερη **μη κυβερνητική οργάνωση** με 120.000 εργαζομένους. Σήμερα, οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες της οργάνωσής αυτής αφορούν σχεδόν 140 εκατομμύρια ανθρώπους σε 10 χώρες της **Ασίας**, της **Αφρικής** και της **Κεντρικής Αμερικής!**

» Αυτόν τον μήνα ο σερ **Φαζλ Χασάν Αμπέντ** τιμήθηκε, δικαίως, με το πρώτο Βραβείο **WISE** για την **Παιδεία**, που απονεμήθηκε στην Ντόχα του Κατάρ (όπου **WISE** είναι τα αρχικά της **Παγκόσμιας Συνόδου Κορυφής** για την **Εκπαίδευση**) και θεωρείται αντίστοιχο ενός **Νόμπελ** για την **εκπαίδευση**. Ο ίδιος τονίζει: «Είναι πολύ σημαντικό για την επιβίωσή μας, για την πρόδοό μας, κάθε χώρα να θέλει να αφιερώσει περισσότερους **πόρους** στην **εκπαίδευση**. Η παιδεία προσφέρει το κλειδί για την κατανόηση της δομής της **εξουσίας** και του πώς μπορούμε να την αλλάξουμε. Υπάρχει ακόμη πολύς δρόμος. Εν έτει 2011, ένα κορίτσι στο **Νότιο Σουδάν** είναι πιθανότερο να πεθάνει κατά τον τοκετό, παρά να τελειώσει το δημοτικό σχολείο!» ...Ακούει κανείς;

ΜΙΚΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟ ΚΟΣΜΟ

✓ **ΓΙΑΤΙ ΕΞΑΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΡΙΝΟΚΕΡΟΙ;** Πριν από πέντε με έξι χρόνια ξεκίνησε στο **Βιετνάμ**, (μάλλον από τους λαθροκυνηγούς), η φήμη ότι το **κέρατο** των **ρινόκερων** θεραπεύει τον καρκίνο! Η φήμη αυτή, που δεν υποστηρίζεται ούτε από την επιστήμη ούτε από την παραδοσιακή κινεζική ιατρική, έχει οδηγήσει σε αύξηση της ζήτησης για κέρατα ρινόκερων, τα οποία πωλούνται ακέραια στα 70.000 ευρώ το κιλό, αλλά και σε **σκόνη** επίσης πανάκριβα! Σήμερα, πολλοί πληθυσμοί ρινόκερων απειλούνται πλέον με **αφανισμό** στο **Βιετνάμ**, τη **Σουμάτρα** της **Ινδονησίας** και την **Αφρική**. Αυτόν τον μήνα έγινε γνωστό ότι λαθρέμποροι εξόντωσαν τον πληθυσμό των **μαύρων ρινόκερων** της **Δυτικής Αφρικής**, ενώ τον περασμένο μήνα στο Βιετνάμ βρέθηκε νεκρός ο θεωρούμενος ως **τελευταίος ρινόκερος** της **Ιάβας**, ένα σπάνιο ζώο. Σύμφωνα με το **WWF**, λαθροκυνηγοί σκότωσαν το σπάνιο ζώο για το κέρατό του. Τώρα οι **περιβαλλοντικές οργανώσεις** της περιοχής πιστεύουν πως πρέπει να αλλάξουν στρατηγική και αντί να κυνηγούν μόνον τους λαθρέμπορους, να προχωρήσουν σε εκστρατείες **ενημέρωσης των καταναλωτών!** ...Ως πού άραγε μπορεί να φθάσει η ανθρώπινη δεισιδαιμονία;

✓ **ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΘΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΘΕΙ Η «ΘΑΛΑΣΣΑ ΤΩΝ ΚΟΡΑΛΛΙΩΝ»!** Σε παλαιότερες καταχωρήσεις μας, έχουμε κι εμείς πολλές φορές στο παρελθόν αναφερθεί εδώ για την ανάγκη προστασίας του μοναδικού στον κόσμο **κοραλλιογενούς υφάλου** της **Αυστραλίας**, όπου ζούσε ο ...Νέμο (το ψάρι κλόουν, ντε)! Τώρα μαθαίνουμε ότι η κυβέρνηση της **Αυστραλίας** φιλοδοξεί να εγκαταστήσει εκεί το «μεγαλύτερο στον κόσμο» **θαλάσσιο πάρκο**, προκειμένου να προστατεύσει την περιοχή στις βορειοανατολικές ακτές της, που είναι γνωστή ως **Θάλασσα των Κοραλλιών**. Το θαλάσσιο πάρκο θα είναι πράγματι τεράστιο, αφού υπολογίζεται ότι θα έχει περίπου την έκταση που καταλαμβάνουν η **Γαλλία** και η **Γερμανία** μαζί! Υπενθυμίζεται επίσης ότι στο βυθό της Θάλασσας των Κοραλλιών εκτός του ότι διαβιούν σπάνια είδη της **θαλάσσιας πανίδας** και **χλωρίδας**, βρίσκονται επίσης και διάφορα **ναυάγια** από τις συγκρούσεις μεταξύ Ιαπώνων και Αμερικανών το 1942, διότι η περιοχή υπήρξε σημαντικό θέατρο μαχών κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Θα ήταν φοβερό να το επισκεπτόμασταν! Έτσι;

Ηθική Τράπεζα: Η «πράσινη» τράπεζα

Σε μια εποχή που το τραπεζικό σύστημα και η σύγχρονη λειτουργία του θεωρείται από πολλούς αιτία πολλών από τα δεινά που υφιστάμεθα, υπάρχει μία τράπεζα που ξεχωρίζει.

Πρόκειται για την Ιταλική «Ηθική τράπεζα» την ύπαρξη της οποίας αγνοούσαμε και πληροφορηθήκαμε μόλις στις 19-11-2011, σε εκδήλωση που διοργάνωσε η Ν.Ε της Δημοκρατικής Αριστεράς Αχαΐας στα πλαίσια του FORUM Ανάπτυξης με θέμα «Κοινωνία και Οικονομία σε ώρες κρίσης»

Στην εκδήλωση αυτή μία από τους εισηγητές ήταν η

Επιμέλεια: Θωμάς Κουτρούμπας

κ. Teresa Korvino μέλος της ομάδας Ιταλών στην Ελλάδα Bellaciao, οι οποίοι στοχεύουν στη δημιουργία παρόμοιας τράπεζας στην Ελλάδα.

Παραθέτουμε στη συνέχεια ορισμένες πληροφορίες για την «παράξενη» αυτή τράπεζα, ένα απόσπασμα της ομιλίας της κ. Korvino, καθώς και συνέντευξη του διευθυντή Επικοινωνίας και Έρευνας της «Ηθικής Τράπεζας», Mauro Meggiolaro.

Τι είναι η Banca Etica

Η Ιταλική Banca Etica με 27.000 μετόχους (εκ των οποίων οι 4.000 είναι νομικά πρόσωπα) παρέχει όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες των γνωστών εμπορικών τραπεζών. Με τη διαφορά ότι το μοντέλο λειτουργίας της δεν στοχεύει στη μεγιστοποίηση του δικού της κέρδους, αλλά στην **ανάπτυξη υγιών επενδύσεων με γνώμονα την κοινωνική ευθύνη, την αλληλεγγύη, την προστασία του περιβάλλοντος**. Εξ ου και συμπληρωματικά αποκαλείται και «Πράσινη Τράπεζα». Οι δραστηριότητές της επικεντρώνονται αποκλειστικά στην πραγματική οικονομία και όχι στη χρηματιστηριακή, ενώ οι μόνοι τίτλοι στους οποίους έχει επενδύσει είναι κρατικά ομόλογα.

Τα ευχάριστα νέα είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Ηθικών Τραπεζών **αναζητά τον ιδανικό συνεργάτη στην Ελλάδα, προκειμένου να αποκτήσει και η χώρα μας μια Ηθική Τράπεζα**, όχι απαραίτητα με το ίδιο όνομα, αλλά σίγουρα με τον ίδιο καλό σκοπό. Με αφορμή τα δέκατα γενέθλια της ιταλικής τράπεζας, το Δίκτυο Ιταλών Ελλάδας Bella Ciao οργάνωσε εκδήλωση στα γραφεία του Συλλόγου Υπαλλήλων Τραπεζών Ελλάδας με ομιλητή τον διευθυντή Επικοινωνίας και Έρευνας της «Ηθικής Τράπεζας», Mauro Meggiolaro.

Στο κρίσιμο ερώτημα αν μπορεί να δημιουργηθεί μια αντίστοιχη τράπεζα και στην Ελλάδα, ο κ. Meggiolaro απάντησε ότι «**αποτελεί προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Ηθικών Τραπεζών να βρεθεί ο κατάλληλος φορέας και στην Ελλάδα, που θα μπορεί να αναλάβει το εγ-**

χείρημα. Βασική προϋπόθεση είναι ο οργανισμός αυτός να είναι προσανατολισμένος σε επενδύσεις με κοινωνικό και περιβαλλοντικό περιεχόμενο και φυσικά να διαθέτει το απαραίτητο κεφάλαιο. Στόχος μας δεν είναι να ανοίξουμε δικό μας υποκατάστημα, αλλά να λειτουργήσει και στην Ελλάδα ένας αυτόνομος τραπεζικός οργανισμός με τη φιλοσοφία της Ηθικής Τράπεζας». Ανάλογης πρακτικής τράπεζες με κοινωνική προσφορά λειτουργούν ήδη σε Γαλλία, Ισπανία, Αγγλία, Γερμανία, Βέλγιο, Ολλανδία, Νορβηγία, Ελβετία και Σουηδία, ενώ τώρα ετοιμάζεται μια πανευρωπαϊκή Ηθική Τράπεζα.

Όλα ξεκίνησαν το 1994 από 22 μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς (περιβαλλοντικές οργανώσεις, κοινωνικοπολιτιστικούς συλλόγους, δήμους και νομαρχίες) που συνενώθηκαν και το 1998 συγκέντρωσαν το απαιτούμενο κεφάλαιο για την ίδρυση της «**Ηθικής Τράπεζας**». Το πρώτο υποκατάστημα άνοιξε στην **Πάδοβα** και μέσα σ' ένα χρόνο -λόγω της θερμής ανταπόκρισης- η τράπεζα απέκτησε υποκαταστήματα στο Μιλάνο, τη Ρώμη, το Τρεβίζο, τη Φλωρεντία, τη Βιντσέντζα και την Μπρέσια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα κεφάλαια της τράπεζας προέρχονται κυρίως από τον ανεπτυγμένο Βορρά, αλλά μεγάλο μέρος επενδύεται στον Νότο, με στόχο να εξαγνανθεί η οικονομία και να ξεφύγει από τον έλεγχο της μαφίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2006, ενώ οι καταθέσεις που προέρχονταν από τον Νότο ανέρχονταν σε 16 εκατομμύρια ευρώ, οι χρηματοδοτήσεις στην ίδια περιοχή ξεπέρασαν τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

TERESA CORVINO: ΠΟΥ ΕΓΚΕΙΤΑΙ Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΗΣ «ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ»

Στην ομιλία της στα πλαίσια της εκδήλωσης η κ. Teresa Korvino, αναφέρθηκε μεταξύ άλλων και στη σχέση της τράπεζας με τα περιβαλλοντικά θέματα και εξήγησε που έγκειται η επιτυχία της, παρά τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν και στη γειτονική μας Ιταλία.

Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί προτεραιότητα για την Banca etica. Είναι μια «**Πράσινη Τράπεζα**». Πέρα από το γεγονός ότι σε κάθε επένδυσή της, η εξοικονόμηση ενέργειας, η μείωση των ρύπων

και η συνετή διαχείριση των πρώτων υλών αποτελεί βασικό της μέλημα, έχει εκπονήσει και ένα ειδικό πρόγραμμα, μεγάλης εμβέλειας, το πρόγραμμα INESCO. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, την τοπική αυτοδιοίκηση, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Πανεπιστήμια πραγματοποιεί μελέτες περιβάλλοντος, έρευνες για εναλλακτική ενέργεια, αλλά και μελέτες αγορών και εκπαιδευτικά προγράμματα

Παρά το γεγονός ότι τα οικονομικά μεγέθη δεν είναι το κύριο μέλημα της Banca etica και σε πείσμα της οικονομικής κρίσης, **η τράπεζα αναπτύσσεται συνεχώς**. Από χρόνο σε χρόνο αυξάνονται οι καταθέσεις, οι δανειοδοτήσεις και οι μέτοχοι. Τη στιγμή που οι παραδοσιακές τράπεζες έχουν πρόβλημα ρευστότητας, η Banca Etica στο πρώτο εξάμηνο του 2011 μπόρεσε να αυξήσει τις χρηματοδοτήσεις κατά 9%, ενώ είδε τις καταθέσεις της να αυξάνονται κατά 5%. Κι αυτό παρ' όλη τη μείωση των επιτοκίων

της Ιταλίας, αντίδοτο στην οικονομική κρίση

που την έπληξε σοβαρά, αφού τα κέρδη προέρχονται αποκλειστικά από τη διαφορά επιτοκίου δανεισμού και καταθέσεων.

Πού οφείλεται αυτή η επιτυχία; Στις αρχές της και στο γεγονός ότι είναι μια τράπεζα από τα κάτω. Στις αρχές της διαφάνειας και τη δημοκρατική λειτουργία που εκφράζονται ως εξής:

* **Ο καταθέτης ξέρει που πάνε τα λεφτά του.** Επιλέγει ένα από τους 4 τέσσερις τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται η τράπεζα: Κοινωνικά προγράμματα- Προγράμματα Αλληλεγγύης- Περιβάλλον- Πολιτισμό και κοινωνία των πολιτών. Επίσης ο καταθέτης ενημερώνεται συνεχώς μέσω ίντερνετ, αλλά και προσωπικά για την πορεία των προγραμμάτων. Οι καταθέτες έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις συνελεύσεις των μετόχων. Κάθε μέτοχος έχει μία μόνον ψήφο, ανεξάρτητα από τον

αριθμό των μετοχών που έχει στην κατοχή του. Όλες οι αποφάσεις, οι απολογισμοί, τα οικονομικά μεγέθη και οι δραστηριότητες της τράπεζας αναρτώνται στην ιστοσελίδα της

* **Ασκήι απλές, καθαρές τραπεζικές συναλλαγές:** δέχεται αποταμιεύσεις, χορηγεί δάνεια. Περιορίζεται στο ρόλο για τον οποίο δημιουργήθηκαν αρχικά οι τράπεζες, την πραγματική οικονομία. Είναι έξω και μακριά από εικονικά προϊόντα, τοξικά κ.λ.π. Δεν είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο, οπότε κινδυνεύει λιγότερο από τους κραδασμούς του.

* **Τα προγράμματα στα οποία επενδύει είναι απλά, από επιχειρηματική άποψη, άρα ελεγχόμενα.** Τα παρακολουθεί και τα ενισχύει πολύπλευρα, άρα είναι βιώσιμα και αποδοτικά

* **Υπάλληλοι, ιδρυτικά μέλη, μέτοχοι,**

καταθέτες αλλά συνήθως και δανειολήπτες εμπνέονται όλοι από τα ίδια ιδανικά, τη διαμόρφωση ενός άλλου μοντέλου ανάπτυξης, την ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας, την προστασία του περιβάλλοντος, τη διαμόρφωση υπεύθυνων πολιτών, κριτικών καταναλωτών κι όχι υπερκαταναλωτών, δηλαδή ενός καλύτερου κόσμου. Δεν υπάρχει μεταξύ τους ανταγωνισμός και σύγκρουση συμφερόντων.

* **Το κόστος λειτουργίας της είναι χαμηλό,** αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες, έχει λίγο προσωπικό: γύρω στους 140 υπαλλήλους, αλλά στηρίζεται στον εθελοντισμό των μετόχων, των αποταμιευτών και των φίλων (έχει πάνω από 1000 εθελοντές). Ακριβώς διότι είναι μια τράπεζα-κίνημα με ρίζες στην κοινωνία, μια τράπεζα όραμα. Ένα όραμα εφικτό, που θα θέλαμε να το κάνουμε πράξη και στην Ελλάδα.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ κ. MAURO MEGGIOLARO

Ο Μάουρο Μετζιολάρο, στέλεχος της τράπεζας, βρέθηκε στην Αθήνα προσκεκλημένος του Δικτύου Ιταλών στην Ελλάδα «Bellaciao», σε εκδήλωση που οργανώθηκε στα γραφεία του Συλλόγου Υπαλλήλων της Τράπεζας της Ελλάδος και απάντησε στις ερωτήσεις των δημοσιογράφων.

- Η Ηθική Τράπεζα είναι ένα στοίχημα, ένα πείραμα, ή μια πραγματικότητα;

- Είναι μια πραγματικότητα που συμπλήρωσε ήδη δέκα χρόνια ζωής στην Ιταλία. Ενάμιση χρόνο μετά τη σύστασή της, κατάφερε να ισοσκελίσει τον ετήσιο ισολογισμό της και από κει και πέρα, κλείνει πάντοτε με κέρδη. Έχουμε πλέον 12 υποκαταστήματα σε όλη την Ιταλία και ένα δίκτυο με περισσότερους από 40 συνεργαζόμενους πιστωτικούς οργανισμούς. Είμαστε μια τράπεζα «ελαφριά». Στόχος μας δεν είναι να δημιουργήσουμε εκατοντάδες θυρίδες σε όλη τη χώρα. Θέλουμε να διαπαιδαγωγήσουμε τους αποταμιευτές στην κατεύθυνση μιας διαφορετικής σχέσης με την Τράπεζα: περισσότερο διαδικτυο, περισσότερο τηλέφωνο, λιγότερες δομές, λιγότερη γραφειοκρατία.

- Γιατί «Ηθική», σε τι ακριβώς συνίσταται η ηθική της διάταξη;

- Θα έλεγα μάλλον ότι πρόκειται για μια «τάση προς την ηθική», μια «διαδρομή» με κατεύθυνση την πραγματοποίηση ηθικών στόχων. Δεν μπορούμε να πούμε ότι φτάσαμε ήδη, έχουμε ακόμη πολύ δρόμο να κάνουμε. Ξεκαθαρίσαμε όμως από την αρχή κάποια πράγματα: Καμία επένδυση σε όπλα, πιστώσεις αποκλειστικά σε κοινωνικούς συνεταιρισμούς, περιβαλλοντικές οργανώσεις, πολιτιστικούς συλλόγους. Τελευταία, αρχίσαμε να χορηγούμε δάνεια και σε ιδιώτες, αλλά με συγκεκριμένους περιορισμούς: αγορά πρώτης κατοικίας, έργα σε κατοικίες για την εξοικο-

νόμηση ενέργειας, αγορά ποδηλάτων, αγορά ηλεκτροκίνητων και υβριδικών αυτοκινήτων, αγορά οικιακών συσκευών φιλικών προς το περιβάλλον, εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων, κ.λπ. Όλες οι πιστώσεις μας δημοσιεύονται στο διαδικτυακό μας τόπο, οπότε κάθε πελάτης μας μπορεί να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή πώς επενδύονται τα χρήματα που έχει καταθέσει στην τράπεζά μας.

- Συχνά σας αποκαλούν και «Πράσινη» τράπεζα. Θα μπορούσατε να μας πείτε κάτι περισσότερο για την περιβαλλοντική πολιτική που ακολουθείτε;

- **Το περιβάλλον είναι μία από τις βασικές μας προτεραιότητες.** Τα τελευταία χρόνια, αναπτύξαμε ειδικές πιστώσεις για όποιον θέλει να εγκαταστήσει ηλιακούς θερμοσίφωνες και για τις επιχειρήσεις που κατασκευάζουν ανεμογεννήτριες. Χρησιμοποιούμε άλλωστε την πίστωση ως κίνητρο για την ανάπτυξη «πράσινης κατανάλωσης». Για παράδειγμα, προσφέρουμε δάνεια με προνομιακούς όρους για την αγορά ηλεκτρικών συσκευών που εξοικονομούν ενέργεια, ή για τη μόνωση κατοικιών με οικολογικά υλικά μόνωσης, όπως το μαλλί και το ξύλο.

- Θα θέλατε να μας δώσετε κάποια άλλα συγκεκριμένα παραδείγματα προγραμμάτων που έχει στηρίξει η τράπεζα;

- Στη Σικελία, στηρίζουμε το Σύλλογο «Libera», που αποτελείται από αγρότες που

απέσπασαν από τη Μαφία και καλλιεργούν χωράφια που αυτή είχε παράνομα στην κατοχή της και που ζουν κάτω από τη συνεχή απειλή του οργανωμένου εγκλήματος. Στην Τεργέστη, στη Βόρεια Ιταλία, χρηματοδοτήσαμε ένα συνεταιρισμό ανθρώπων πρώην τροφίμων ψυχιατρείων, που διαχειρίζονται με πολύ θετικά αποτελέσματα ένα ξενοδοχείο. Στο Μιλάνο, χρηματοδοτούμε έναν συνεταιρισμό που αντικείμενό του έχει την κατασκευή σπιτιών και διαμερισμάτων για ιδιοκατοίκηση από τα ίδια τα μέλη του συνεταιρισμού. Μέχρι τώρα, έχουμε στηρίξει περισσότερα από 3.000 κοινωνικά προγράμματα.

- Ποιες ήταν οι επιπτώσεις της χρηματοπιστωτικής κρίσης για την τράπεζά σας;

- Η κρίση φαίνεται πως λειτουργεί προς όφελος της Ηθικής Τράπεζας. Τους τελευταίους μήνες σημειώσαμε ρεκόρ στο άνοιγμα λογαριασμών. Πολλοί είναι αυτοί που δεν εμπιστεύονται πλέον τις συμβατικές τράπεζες και βρίσκουν καταφύγιο σ' εμάς, γιατί ξέρουν ότι είμαστε η μοναδική τράπεζα που λειτουργεί με απόλυτη διαφάνεια. Ουδέποτε άλλωστε επενδύσαμε σε «τοξικά», περιοριστήκαμε σε παραδοσιακές τραπεζικές δραστηριότητες, που στηρίζονται σε απλά προϊόντα και υπηρεσίες: λογαριασμοί, βιβλιάρια καταθέσεων, επενδυτικά αποθέματα, πιστώσεις.

- Θα μπορούσε μια ανάλογη πρωτοβουλία να ευδοκιμήσει και στην Ελλάδα;

- Σίγουρα. Οι προϋποθέσεις υπάρχουν. Γνωρίσαμε ομάδες πολιτών πολύ δραστήριες και με μεγάλο ενδιαφέρον για την Ηθική Τράπεζα: το Δίκτυο Ιταλών στην Ελλάδα «Bellaciao», τους συντελεστές του εναλλακτικού εμπορίου «Fair Trade», σωματεία τραπεζικών υπαλλήλων (Ο.Τ.Ο.Ε. και Σύλλογο υπαλλήλων Τράπεζας Ελλάδος), ενθουσιώδεις εκπροσώπους του τύπου. Αν αυτές οι δυνάμεις καταφέρουν να συνεργαστούν και να βρουν ενδεχομένως κάποιο πιστωτικό οργανισμό με ευαισθησίες σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα, **το όνειρο μιας Ελληνικής Ηθικής Τράπεζας είναι προσιτό.**

Επιστολή του Περιφερειακού Συμβούλου κ. Δεσύλλα για τα Σαμαρείκα

Με αφορμή το δημοσίευμα του προηγούμενου φύλλου της «εν αιθρία» για τα προβλήματα της Στροφυλιάς, πήραμε και δημοσιεύουμε (αυτούσια) την παρακάτω επιστολή του Περιφερειακού Συμβούλου της «ΑΡΙΣΤΕΡΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ-ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΗ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑ» κ. Δημήτρη Δεσύλλα για τα Σαμαρείκα.

Πάγια αρχή μας είναι ο πλουραλισμός και η προβολή όλων των απόψεων, γι' αυτό και ευχαρίστως δημοσιεύουμε την επιστολή του κ. Δεσύλλα, αφού στάλθηκε στην ΟΙΚΙΠΑ, σε αντίθεση με την προηγούμενη επιστολή του η οποία απευθυνόταν στο Πε-

ριοφερειακό Συμβούλιο.

Το κείμενο της επιστολής έχει ως εξής:
Η εφημερίδα σας «Εν αιθρία» έχει αφιερώσει τόμους για τις απόψεις της ΟΙΚΙΠΑ σχετικά με τα Σαμαρείκα Μανολάδας. Αντίθετα, ο χώρος που διέθεσε στην δική μας παρέμβαση για το θέμα αυτό και η επιλεκτική συρραπτική της παρουσίαση, θεωρούμε ότι δεν συνιστούν στάση σεβασμού στην αντίθετη άποψη. Ελπίζουμε η απάντησή μας να έχει καλύτερη τύχη.

(1) Όπως και η ΟΙΚΙΠΑ αποδέχεται, τα διοικητικά όρια των κοινοτήτων Μετοχίου - Μανολάδας καθορίστηκαν με την απόφαση επιτροπής ορίων 19-6-1926 και αυτή ισχύει και σήμερα. Το αντικείμενο της διαμάχης των δύο πρώην κοινοτήτων ήταν το Εδαφοσύνολο Μακρυλόγκι-Βαλόστανι-Καλμαλίγκος (Μ-Β-Κ).

Σύμφωνα με το κείμενο της απόφασης: ..... **Οι θέσεις Μακρυλόγκι, Βαλόστανι-Καλμαλίγκος και δάσος μονής Ταξιαρχών όπερ θα συμπεριλαμβάνει και το Κουνουπέλι αίπινες θέσεις θα ανήκουν στην κοινότητα Μανολάδας.....**

Προχωρώντας η απόφαση στα κριτήρια καθορισμού, αναφέρει τις κοινωνικές ανάγκες **εκατέρας των κοινοτήτων.**

(2) Παραθέτουμε το πλησιέστερο στο 1926 στοιχείο επί του εδάφους σχετικά με τις παραπάνω τοποθεσίες από σκαρίφημα διαχειριστικής μελέτης της Μονής Μεγάλου Σπηλαίου έτους 1937

Από το παραπάνω σκαρίφημα έχουμε μια υψηλής ακρίβειας σε σημερινά δεδομένα επί του εδάφους της οριογραμμής του 1926 σαν εφαιπτομένη στην λίμνη Λάμια και στην τοποθεσία Αγκώνας. Τα Σαμαρείκα σαν τμήμα του παραπάνω εδαφοσύνολου προφανώς ανήκουν στην κοινότητα Μανολάδας.

Ας θεωρήσουμε σαν υπόθεση εργασίας ότι το σκαρίφημα έχει και λάθη και ότι κρατάμε από αυτό μόνο την γραμμή Χελολίμνη-Δάσος μονής-Κουνουπέλι που είναι ακριβώς στην ίδια θέση, μεγάλο μέρος της έχει μετατραπεί σε αντιπυρική ζώνη, εφάπτεται της έκτασης Σαμαρείκα και εξακολουθεί να φέρει την ονομασία Λούρος Χελολίμνης (Λούρος=λωρίδα υδρόφιλης χαμηλής βλάστησης).

(3) Το 1930 οι δύο συνοικισμοί της Μανολάδας, Παλαιά Μανολάδα και

Νέα Μανολάδα αποτέλεσαν ξεχωριστές Κοινότητες και σύμφωνα με το κείμενο της απόφασης που καθόρισε τα όριά τους στην συγκεκριμένη περιοχή η οριογραμμή τους:

...**Ακολουθεί το όριον Π. Μανολάδας διερχόμενον δια της ΧΕΛΟ-**

ΛΙΜΝΗΣ δάσους Μονής και Λουτρών Κουνουπελίου.

Είναι περισσότερο από προφανές ότι η γραμμή Χελολίμνη-Κουνουπέλι του Σκαριφήματος 1937 συμπίπτει με την οριογραμμή του έτους 1930 Παλαιάς Μανολάδας (που κληρονόμησε το όνομα της Μανολάδας χωρίς το Παλαιά) και Νέας Μανολάδας.

(4) Η ΟΙΚΙΠΑ υπερασπίζεται την άποψη ότι η οριογραμμή του 1926 συμπίπτει με αυτή που φέρεται ως όρια των κοινοτήτων Μετοχίου-Μανολάδας σε τοπογραφικό της τοπογραφικής υπηρεσίας Ν. Αχαΐας έτους 1985 για τις ανάγκες των εργασιών του εποικισμού.

Συμμετείχε μάλιστα και ενεργά σε απόπειρα να μπουν παλούκια με βάση την παραπάνω εκδοχή, αλλά η διαδικασία αυτή ματαιώθηκε με παρέμβαση του ΓΓ της Περιφέρειας.

Στη συνέχεια αποκαλύφθηκε ότι η παραπάνω απόπειρα αποτελούσε χονδροειδή και όπως θα φανεί επικίνδυνη γκάφα, διότι η παραπάνω γραμμή ταυτίζεται απόλυτα με την γραμμή Χελολίμνης-Κουνουπέλι.

Με άλλα λόγια επιχείρησαν να βάλουν παλούκια για όρια Μετοχίου - Μανολάδας ακριβώς επάνω στα όρια Παλαιάς Μανολάδας-Ν. Μανολάδας.

Πρώτη η τοπογραφική υπηρεσία Ν.Αχαΐας που εξέδωσε το παραπάνω τοπογραφικό, σε απαντητικό έγγραφο της προς τον Δήμο Βουπρασίας, ρητά αναφέρει ότι δεν ήταν σε γνώση των αποφάσεων του 1926 για τα όρια Μανολάδας-Μετοχίου και 1930 Μανολάδας-Ν. Μανολάδας όταν εκτελούσαν τις παραπάνω εργασίες επί του εδάφους.

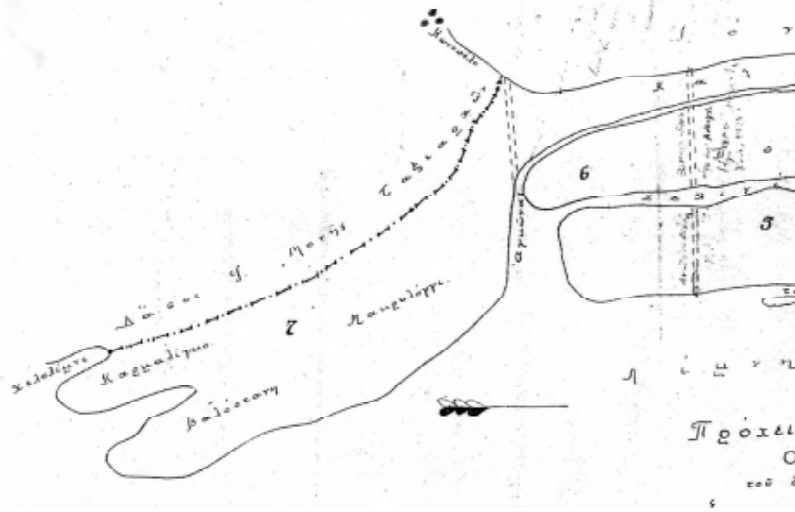
ριοφερειακό Συμβούλιο.

Πέραν της απάντησης που δημοσιεύουμε στη διπλανή σελίδα (σε κάθε ισχυρισμό του κ. Δεσύλλα) του απευθύνουμε ανοιχτή πρόσκληση για συζήτηση και ενημέρωση για το θέμα των Σαμαρείκων που ταλανίζει την περιοχή τόσα χρόνια.

Βέβαια δεν μπορούμε να μην σημειώσουμε την «αφωνία» του κ. Δεσύλλα για τις απειλές που διατυπώθηκαν από καταπατητές της περιοχής κατά της ζωής μελών της ΟΙΚΙΠΑ. Ελπίζουμε να μην τις υιοθετεί και να τις καταδικάζει.

Για να αποφευχθεί μάλιστα στο μέλλον οποιαδήποτε χρήση του για διοικητικά όρια, συνοδεύει έκτοτε την έκδοσή του με την έγγραφη παρατήρηση:

τα στοιχεία του προέρχονται από οριοδειξία χωρίς τεχνικό έλεγχο.

Για τον ίδιο λόγο ανάλογο τοπογραφικό εποικισμού, το εξέδωσε με την παρατήρηση:

(5) Τα στοιχεία δεν έχουν καμιά αποδεικτική ισχύ όσον αφορά την ακρίβεια των ορίων γιατί προέρχονται από οριοδειξία χωρίς τεχνικό και νομικό έλεγχο και είναι εντελώς ενδεικτικά.

Το πρώτο αυτόνομο συμπέρασμα είναι ότι η ΟΙΚΙΠΑ επικαλείται ως όρια του 1926 το τοπογραφικό μιας υπηρεσίας που η ίδια έχει ρητά ανακαλέσει ως τέτοιο!

Ειδική αναφορά στην παραπάνω εκδοχή έγινε στην συνεδρίαση της γνωστής Επιτροπής που όρισε ο προηγούμενος Γ.Γ. της Περιφέρειας για την επίλυση του τεχνικού ζητήματος της εφαρμογής επί του εδάφους της οριογραμμής του 1926. Ο εκπρόσωπος της τοπογραφικής υπηρεσίας Ν.Αχαΐας, εκφράζοντας την θέση της υπηρεσίας του, αποδέχθηκε την απόκλιση από την οριογραμμή του 1926 και λόγω πρόδηλου σφάλματος από καμιά πλευρά (Δασαρχεία, Τοπογραφικές Υπηρεσίες, Τεχνικές Υπηρεσίες Περιφέρειας, Δήμους, Εκπροσώπους Νομαρχικών αυτοδιοικήσεων, Δήμων) δεν θεωρήθηκε ότι μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο παραπέρα συζήτησης.

(6) Το δεύτερο σημαντικό στοιχείο είναι ότι σύμφωνα με την εκδοχή της ΟΙΚΙΠΑ οι εκτάσεις που το 1925 παραχωρήθηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας στην Κοινότητα Μανολάδας για την αποκατάσταση των προσφύγων της Μικρασιατικής καταστροφής, δεν ανήκουν στην Κοινότητα Μανολάδας αλλά στην Κοινότητα Μετοχίου αποτελώντας τμήμα του

δάσους της Μονής Μεγάλου Σπηλαίου.

Αυτό είναι το δεύτερο πρόδηλο σφάλμα. Γιατί όπως ρητά αναφέρεται τα όρια καθορίστηκαν με βάση τις ιδιοκτησίες και τις κοινωνικές ανάγκες.

Θα θέλαμε να γνωρίζουμε περισσότερα για την περιεργή γεωμετρία της ΟΙΚΙΠΑ που θεωρεί την αντίληψη των τεχνικών-τοπογραφικών υπηρεσιών οφθαλμαπάτη. Ενδιαφέρον όμως έχουν τα συμπεράσματα και η συνέπεια της «γεωμετρίας της».

Ο πρώτος παραλογισμός είναι μια Κοινότητα να συνορεύει με τις ιδιοκτησίες της που ανήκουν σε άλλη Κοινότητα παρά το γεγονός ότι τα όριά τους καθορίστηκαν με κριτήριο τις ιδιοκτησίες!

(7) Το δεύτερο και πιο ενδιαφέρον που εξηγεί τον παραλογισμό είναι ότι αυτή η απόπειρα δεν είναι καινούργια. Έχει προηγηθεί η Μονή Μεγάλου Σπηλαίου από την επόμενη της χάραξης των ορίων του 1926. Επειδή οι φερόμενες ιδιοκτησίες της ανήκουν στην κοινότητα Μετοχίου, από τότε μέχρι και σήμερα πρωταγωνιστεί στην ανατροπή τους. Διότι διεκδικούσε και εξακολουθεί ακόμη να διεκδικεί ολόκληρο το εδαφοσύνολο Μακρυλόγκι-Βαλόστανι-Καλμαλίγκος σαν ιδιοκτησία της!

Με βάση τα παραπάνω:

Θεωρούμε ότι η ΟΙΚΙΠΑ δεν κάνει απλά ένα πρόδηλο λάθος στην γεωμετρία των διοικητικών ορίων. Αντίθετα, υπονομεύοντας την κοινωνική πλευρά τους, μετατρέπει τον εαυτό της σε **Δούρειο ίππο** στις απαράδεκτες και αυθαίρετες διεκδικήσεις της Μονής Μεγάλου Σπηλαίου απέναντι σε κοινοτικές, δημόσιες εποικιστικές και ιδιωτικές εκτάσεις. Αυτό κατά τη γνώμη μας δίνει στο ζήτημα τα χαρακτηριστικά **Βατοπεδίου**.

Το έργο της επαναφοράς της διαμάχης του 1926 των δύο όμορων Κοινοτήτων (Μανολάδας-Μετοχίου) έχει ξαναπαιχτεί με άλλους πρωταγωνιστές και έχει αρκετά δηλητηριάσει την ζωή των κατοίκων.

(8) Καλούμε την ΟΙΚΙΠΑ να αποστασιοποιηθεί και να αρνηθεί τον ρόλο του πρωταγωνιστή σε μια νέα παράσταση του έργου, ανακυκλώνοντας παλιές αναχρονιστικές βεντέτες και να ανακτήσει-αναβαθμίσει τον οικολογικό της ρόλο.

Σε αυτή την κατεύθυνση τα αυτιά μας θα είναι τεταμένα για τις ευαισθησίες της και η παλάμη μας ανοιχτή για **κοινή δράση** στην προστασία του ευαίσθητου οικοσυστήματος.

ΠΑΤΡΑ 22/11/2011

**ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ -
ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ
ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΕΣΥΛΛΑΣ -
Περιφερειακός Σύμβουλος**

εν αιθρία

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2011

σελίδα 8

Σαμαρέικα: Η απάντηση της ΟΙΚΙΠΑ στην επιστολή του κ. Δεσύλλα

Παραθέτουμε στη συνέχεια την απάντηση της ΟΙΚΙΠΑ σε κάθε (αριθμημένο) ισχυρισμό του κ. Δεσύλλα.

1. Το θέμα των Σαμαρείων έγινε αντικείμενο διαμάχης τα έτη 1981-1982. Μέχρι τότε τα Σαμαρέικα και σύμφωνα με την απόφαση του 1926 της Επιτροπής Ορίων ήταν στην περιφέρεια της τότε κοινότητας Μετοχίου. Το 1982 έγινε ένσταση από την τότε κοινότητα Μανολάδας και με την 2/1982 απόφαση η Δευτεροβάθμια Επιτροπή Ορίων τροποποίησε τα όρια του 1926 και τα Σαμαρέικα εντάχτηκαν στην κοινότητα Μανολάδας. Όμως το 1984 έπειτα από προσφυγή της κοινότητας Μετοχίου εκδόθηκε η αριθ. 1/1984 απόφαση της και ακυρώθηκε η 2/1982 απόφαση του Δικαστηρίου ορίων Πύργου της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Ορίων και τα Σαμαρέικα επανήλθαν στα όρια της κοινότητας Μετοχίου Αχαΐας. Στην απόφαση του 1926 ορίζεται ότι τα όρια των δασών των Μονών Μεγάλου Σπηλαίου και Ταξιαρχών, θα αποτελούν και όρια των κοινοτήτων, όπου εφάπτονται.

2. Στο σκαρίφημα της διαχειριστικής μελέτης του δάσους της Ι. Μ. Μεγάλου Σπηλαίου τα όρια εμφανίζονται με την γραμμή (-.-.-.-.-) που ξεκινά από Χελολίμι και φθάνει στο Κουνουπέλι, και σύμφωνα με αυτό τα Σαμαρέικα ευρίσκονται δεξιά κατερχόμενοι προς Κουνουπέλι (βόρεια) εντός των ορίων του δάσους Μ. Μεγάλου Σπηλαίου. Δεν σημειώνονται τα Σαμαρέικα γιατί τότε δεν υπήρχαν. Η τοποθεσία Αγκώνας δεν αναφέρεται στην απόφαση ορίων 1926.

3. Η διανομή της περιοχής Μανολάδας στους οικισμούς Νέας Μανολάδας και Παλαιάς Μανολάδας δεν μπορεί να περιλάβει εκτάσεις που δεν ανήκουν στην Μανολάδα

(ανήκουν στην κοινότητα Μετοχίου). Άλλωστε το όριο Χελολίμι - Κουνουπέλι συμπίπτει με εκείνο του σκαριφήματος.

4. Η ΟΙΚΙΠΑ δέχεται ως όρια αυτά που έχουν αποτυπωθεί στους χάρτες της Γ.Υ.Σ. και στα τοπογραφικά διαγράμματα της Τοπογραφικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας 1946, 1956 που είναι εκείνα της απόφασης ορίων 1926. Η Τοπογραφική Υπηρεσία Ν. Αχαΐας υλοποίησε τα όρια των κοινοτήτων Μετοχίου - Μανολάδας (και Αχαΐας - Ηλείας) που είναι εκείνα που προκύπτουν από τους χάρτες της Γ.Υ.Σ. και της Τοπογραφικής Υπηρεσίας Υπουργείου Γεωργίας σύμφωνα με τις συντεταγμένες τους. Το πόρισμα της επιτροπής (Σπυρίδωνα) που όρισε νέα όρια δεν έγινε αποδεκτό ούτε από τον Δήμο Λαρισσού ούτε από τον Γ.Γ. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος και κακώς γίνεται χρήση του.

5. Τα στοιχεία (του κτηματικού πίνακα) αναφέρονται στους ιδιοκτήτες των εδαφοτεμαχίων και όχι στα όρια των κοινοτήτων (και των νομών)

6. Τα Σαμαρέικα δεν είναι στις απαλλοτριωθείσες εκτάσεις. Ευρίσκονται εντός του τεμαχίου που διακατέχει η Μ. Μεγάλου Σπηλαίου το οποίο έχει εξαιρεθεί της απαλλοτρίωσης και έχει προέλθει από εκχέρωση του εκεί δάσους. (Έχει κηρυχθεί αναδασωτέα, ισχύουν πρωτόκολλα Διοικητικής αποβολής εξήντα τουλάχιστον που έχουν εκδοθεί από το Δασαρχείο Πατρών και είναι αμετάκλητα.)

7. Το έτος 1926 δεν υπήρχε ούτε οικισμός ούτε εκχερσωμένες εκτάσεις («διοικησίες») ούτε οικήματα. Οι κτηνοτρόφοι Σαμαραίοι ήλθαν από τη Βυτίνα Αρκαδίας και ενοικίαζαν τα χειμερινά λιβάδια (το δάσος) για την βοσκή των ποιμνίων τους και ίσως γι' αυτό δεν έτυχαν αγροτικής αποκατάστασης όπως οι άλλοι κάτοικοι - ακτήμονες - της κοινότητας Μανολάδας (Γηγενείς και πρόσφυγες). Οι εκχερσώσεις και καταλήψεις άρχισαν μετά την περίοδο της Κατοχής και συνεχίστηκαν κατά την περίοδο του Εμφυλίου Πολέμου. Το έτος 1952 υπάρχει Δασική Απαγορευτική Διάταξη για έκταση διακοσίων (200) στρεμμάτων περίπου, που εκχερσώθηκε, όπου απαγορεύτηκε η βοσκή παντός ζώου και η κατασκευή καλυβών για την διαχείμαση.

8. Η ΟΙΚΙΠΑ ποτέ δεν συμμάχησε με τη Μ. Μεγάλου Σπηλαίου σε κανένα ζήτημα που αφορά το δάσος της Στροφυλιάς και ειδικά την έκταση στα Σαμαρέικα. Αντίθετα σε προσφυγή της Εκκλησίας της Ελλάδος και της Μ. Μεγάλου Σπηλαίου κατά της απόφασης του Γ.Γ.Π.Δ. Ελλάδος με την οποία κηρύχθηκε αναδασωτέα η έκταση περίπου 525 στρεμμάτων, στο ΣΤΕ, έκανε παρέμβαση και προσκόμισε στοιχεία στο Δικαστήριο, το οποίο απέρριψε την προσφυγή.

Παρατείνεται (με νόμο) η λειτουργία των λατομείων Αράξου

ΤΑ ΔΙΑΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΟΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΥΠΕΡΙΣΧΥΣΑΝ!!!

Μία ημέρα πριν την «πτώση» της κυβέρνησης Παπανδρέου (και την ανάληψη της Πρωθυπουργίας από τον κ. Παπαδήμο) ο (κατά τα άλλα) Υπουργός Περιβάλλοντος κ. Παπακωνσταντίνου με τροπολογία στο νόμο 4030 (άρθρο 53) έδωσε παράταση λειτουργίας στα λατομεία του Αράξου μέχρι το τέλος του 2014.

Οι πιέσεις και τα διαπλεκόμενα συμφέροντα των μεγαλοεργολάβων, υπερίσχυαν των τοπικών αντιδράσεων και τα λατομεία συνεχίζουν τη λειτουργία τους με την επίφαση «την ολοκλήρωση των εργασιών διαμόρφωσης του ανάγλυφου και αποκατάστασης - αναδάσωσης των λατομικών χώρων» Για να δούμε οι λαλίστατοι «φορείς» της Αχαΐας θα αντιδράσουν ή θα πείσουν την νήσσαν;

Το κείμενο της τροπολογίας που ψηφίστηκε έχει ως εξής:

**Νόμος 4030 (ΦΕΚ 249/2011)
Άρθρο 53**

1. Οι εκμεταλλευτές των λατομείων αδρανών υλικών που δραστηριοποιούνταν εντός

των ορίων του «Εθνικού Πάρκου Υγροτόπων Κοτυχίου-Στροφυλιάς οφείλουν να ολοκληρώσουν όλες τις εργασίες διαμόρφωσης του ανάγλυφου και αποκατάστασης - αναδάσωσης των λατομικών χώρων με την προϋπόθεση ότι εξακολουθούν να έχουν δικαιώματα ιδιοκτησίας η μίσθωσης, μέχρι 31.12.2014.

2. Για το σκοπό αυτόν εντός δύο (2) μηνών, από τη δημοσίευση του παρόντος, υποβάλλουν στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για τη διαμόρφωση του ανάγλυφου και την αποκατάσταση - αναδάσωση των λατομικών χώρων επί των οποίων εξακολουθούν να έχουν δικαιώματα ιδιοκτησίας η μίσθωσης, η οποία αξιολογείται και εγκρίνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Στη Μ.Π.Ε. αυτή περιλαμβάνεται εκτός των άλλων αναλυτική φυτοτεχνική μελέτη και αναλυτικό πρόγραμμα αναδάσωσης.

σης.

3. Μέχρι την έγκριση της προαναφερθείσας μελέτης για τις εργασίες διαμόρφωσης του ανάγλυφου και αποκατάστασης-αναδάσωσης των λατομικών χώρων, εφαρμόζονται οι πλέον πρόσφατοι εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι που έχουν εκδοθεί για τα εν λόγω λατομεία, κατά το μέρος τους που αφορά στη διαμόρφωση του ανάγλυφου και στην αποκατάσταση - αναδάσωση των λατομικών χώρων επί των οποίων εξακολουθούν να έχουν δικαιώματα ιδιοκτησίας η μίσθωσης.

4. Τα εξορυσσόμενα αδρανή υλικά κατά τις ως άνω εργασίες διαμόρφωσης του ανάγλυφου διατίθενται κατά προτεραιότητα για τις εργασίες αποκατάστασης- αναδάσωσης, για την εκτέλεση δημοσίων έργων ή έργων κατά δημοσία παραχώρηση και για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών των εκμεταλλευτών των λατομείων προς το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α.. Σε περίπτωση που μετά τη διάθεση των υλικών για τους παραπάνω σκοπούς προκύπτουν πλεονάζουσες ποσότητες, αυτό διαπιστώνεται με απόφαση του Περιφερειάρχη μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, οπότε και διατίθενται ελεύθερα, μετά από επεξεργασία τους στις υφιστάμενες εντός των λατομικών χώρων ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, η άδεια λειτουργίας των οποίων παρατείνεται αντίστοιχα.

5. Η λειτουργία των λατομικών χώρων του παρόντος άρθρου δεν μπορεί να παραταθεί πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2014, οπότε και παύει οριστικά η λειτουργία τους.

Οι Patrínistas αγαπούν τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς

Η ομάδα Εθελοντισμού και ενεργοποίησης Patrínistas από την πρώτη στιγμή διατύπωσε την προτίμηση της στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς. Στην πρώτη μας κιόλας συνάντηση στο ιδρυτικό μας κείμενο γράψαμε: «Θέλουμε μαζικές μεταφορές, ποδηλατοδρόμους και πεζοδρόμους που δεν καταβροχθίζουν τον δημόσιο χώρο». Αφιερώσαμε δυο δράσεις μας στο κυκλοφοριακό πρόβλημα της Πάτρας και τα δικαιώματα Πεζών και ΑμΕΑ και θα συνεχίσουμε.

Μέσα στα πλαίσια αυτά μια Ομάδα Εργασίας των Patrínistas, ανέλαβε να ασχοληθεί με τις αστικές συγκοινωνίες της πόλης μας. Φυσικά δεν είμαστε ειδικοί, δεν ήταν φιλοδοξία μας να κάνουμε κάποια εμπειριστατωμένη έρευνα και μελέτη. Θεωρούσαμε και θεωρούμε ωστόσο πως είναι χρήσιμη η καταγραφή των προβλημάτων με την μάτια του απλού χρηστή του συγκοινωνιακού έργου του οποίου άλλωστε είναι αυτός ο τελικός αποδέκτης. Αναζητήσαμε τον «χάρτη υποχρεώσεων προς τον καταναλωτή (Χ.Υ.Κ.) των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου του ν.2963/2001 (Α'268)» (τον βρήκαμε εδώ http://achaiaktel.gr/?module=default&pages_id=48&lang=el) που θα πρέπει να γίνει ευρύτερα γνωστός στους χρηστές των αστικών μας συγκοινωνιών.

Η Ομάδα Εργασίας έκανε μια απλή δειγματοληπτική έρευνα και καταγραφή. Ασχοληθήκαμε με δυο μόνο από τις αστικές λεωφορειακές γραμμές (Γραμμές 2 & 9). Διατρέξαμε τις διαδρομές αυτές και επιστάσαμε την προσοχή μας στην σηματοδότηση των στάσεων, στην πληροφόρηση του κοινού σε ότι αφορά τις γραμμές και τα δρομολόγια (εντός και εκτός οχήματος), στην διευκόλυνση της προσβασιμότητας ειδικών ομάδων (ΑΜΕΑ, ατόμων με κινητικές δυσκολίες, ηλικιωμένοι, μητέρες κ.α.) και τέλος στην ποιότητα στους χώρους αναμονής στις στάσεις. Ειδικότερα:

Α. ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Στις στάσεις είτε υπήρχε στεγάστρο είτε απλός στύλος δεν βρέθηκε καμιά πληροφορία, ούτε καν για το ποια γραμμή εξυπηρετείται από το συγκεκριμένο σημείο. Πιστεύουμε πως οι πληροφορίες αυτές είναι ουσιαστικό στοιχείο της ενημέρωσης του επιβατικού κοινού, διευκολύνουν αυτούς που ήδη χρησιμοποιούν τις αστικές συγκοινωνίες και λειτουργούν ελκυστικά για τους υπόλοιπους, συμβάλλουν στην καλύτερη εικόνα της πόλης, την ταχύτητα των μετακινήσεων κλπ

Τέτοιες πληροφορίες ενδεικτικά θα μπορούσαν να είναι:

- * ένδειξη διέλευσης αριθμού γραμμής σε κάθε στάση,
- * ένδειξη διαδρομής κάθε γραμμής και ονομασία στάσεων,
- * ένδειξη ονομασίας της συγκεκριμένης στάσης,
- * τιμολόγιο κομίστρω
- * χάρτης διαδρομών όλων των γραμμών με τις στάσεις τους μέσα στο χώρο των λεωφορείων και σε χώρους ανάρτησης στις στάσεις (διαφημιστικό χώρο στεγάστρων, πίνακες όπου υπάρχουν μόνο κολώνες),

* συχνότητα και πυκνότητα δρομολογίων καθημερινές, Κυριακές και αργίες

Β. ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΤΑΣΕΩΝ

Ειδικά για την γραμμή 2 (ΤΕΙ-ΣΥΧΑΙΝΑ-ΤΕΙ) η Ομάδα Εργασίας μας προχώρησε και στην ποσοτική καταγραφή των παρατηρήσεων της. Καταγράψαμε την ύπαρξη ή μη έξι (6) βασικών υποδομών: στύλου ή στεγάστρου, παγκάκιου, κάδου απορριμμάτων, εκδοτηρίου ή εναλλακτικά σημείου πώλησης εισιτηρίων και τέλος πλατφόρμα /αναβατόριο για την προσβασιμότητα

Ταμπέλα αστικού λεωφορείου με μπλε πλαίσιο, τοποθετημένη πάνω από ταμπέλα οδικής σήμανσης, στη γωνία των οδών Σκύρου και Αυλώνας. Την φωτογράφησαμε γιατί ΔΕΝ υπάρχει στάση σ' αυτό το σημείο

ατόμων με ειδικές δυσκολίες μετακίνησης. Επί συνόλου 37 στάσεων της γραμμής 2 τα αποτελέσματα έχουν ως εξής:

Με αφητηρία τα ΤΕΙ

- * ύπαρξη στύλου, 18σημεία, ποσοστό 49%
- * ύπαρξη στεγάστρου, 18 σημεία, ποσοστό 49%
- * ύπαρξη καθίσματος (παγκάκι), 15 σημεία, ποσοστό 41%
- * ύπαρξη κάδου απορριμμάτων, 14 σημεία, ποσοστό 38%, και

Στέγαστρο και εκδοτήριο στο πάνω μέρος της πλατείας Γεωργίου. Η σταση έχει μεταφερθεί σε άλλο σημείο και το αυτόματο εκδοτήριο δεν λειτουργεί

- * εκδοτήριο ή σημεία πώλησης εισιτηρίων, 12 σημεία, ποσοστό 32%

* Διάταξη προσβασιμότητας για άτομα με δυσκολίες μετακίνησης, κανένα σημείο, ποσοστό 0 %

Με αφητηρία τα Συχαινά

- * ύπαρξη στύλου, 15 σημεία, ποσοστό 42%
- * ύπαρξη στεγάστρου, 14 σημεία, ποσοστό 39%
- * ύπαρξη καθίσματος (παγκάκι), 13 σημεία, ποσοστό 36%
- * ύπαρξη κάδου απορριμμάτων, 17 σημεία, ποσοστό 47%
- * εκδοτήριο ή σημεία πώλησης εισιτηρίων, 14 σημεία, ποσοστό 39%.
- * Διάταξη προσβασιμότητας για άτομα με

δυσκολίες μετακίνησης, κανένα σημείο, ποσοστό 0 %

Γ. ΛΟΙΠΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ

Δεν εντοπίσαμε:

* Ανάρτηση της Χάρτας Υποχρεώσεων για τον Καταναλωτή μέσα στα οχήματα, στα εκδοτήρια και τα σταθμαρχεία

* Κουτια παραπόνων

* Ηχητικό ηχογραφημένο μήνυμα με την ονομασία της επόμενης στάσης μέσα στα οχήματα

* Πινακίδες ενδείξεων εισόδων/εξόδων στα τα οχήματα στην Ελληνική γλώσσα (υπήρχαν μόνο ξενόγλωσσες).

* Έντυπο χάρτη με χάρτη των γραμμών και τις πληροφορίες που προαναφέραμε (Νομίζουμε ότι είχε εκδοθεί παλαιότερα σε πρακτικό μικρό μέγεθος)

* Ιστοσελίδα (ο ιστοποπος τον οποίον βρήκαμε <http://87.203.12.20/ktel/ktelast-patras.gr> είναι υπό κατασκευή).

Δεν αρκεστήκαμε στην καταγραφή, αποτυπώσαμε φωτογραφικά, ενδεικτικά με άλλα αρκετά σημεία που μιλούν εύγλωττα περὶν ὄσων παραπάνω αναφέρουμε και για την κακή κατάσταση και εικόνα των στάσεων τις οποίες και επισυνάπτουμε.

Κάναμε ένα βήμα παραπέρα και στην προσπάθειά μας να οργανώσουμε μια δράση για το συγκεκριμένο θέμα η Ομάδα Εργασίας έφτιαξε μια όμορφη Πινακίδα με πληροφορίες που την παραθέτουμε στην συνέχεια.

Είναι προφανές όπως και εισαγωγικά τονίσαμε ότι η ερευνά μας είναι ελλιπής και αποσπασματική όμως αυτή η μικρή μας προσπάθεια θεωρούμε ότι προσφέρει πολύτιμα συμπεράσματα και υποδεικνύει άμεσες και καθόλου δαπανηρές λύσεις που θα αναβαθμίσουν σημαντικά και θα κάνουν ελκυστικές τις προσφερόμενες υπηρεσίες ενώ παράλληλα θα ομορφύνουν την πόλη μας. Δυστυχώς οι οικονομικές απαιτήσεις μιας δράσης που θα στόχευε στην σήμανση με τον τρόπο που η ομάδα μας προτείνει, έστω και ενδεικτικά σε μικρό αριθμό στάσεων καθώς και οι τεχνικές και λειτουργικές προϋποθέσεις πραγμάτωσης της ξεπερνούν τις δυνατότητες των Patrínistas. Θεωρήσαμε όμως σκόπιμη και χρήσιμη την αποστολή της επιστολής αυτής με τα στοιχεία της ερευνάς μας στο Αστικό ΚΤΕΛ, στον Δήμο και την δημοσιοποίηση της στους πολίτες – χρηστές των Αστικών Συγκοινωνιών της Πάτρας.

Είναι προφανές ότι δεν έχουμε παραιτηθεί από την ιδέα μιας δράσης για το θέμα αυτό. Είμαστε ανοιχτοί στην συνεργασία τόσο με το ΚΤΕΛ όσο και με τον Δήμο Πατρωών γιατί οι Patrínistas αγαπούν τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς.

Υστερόγραφο:

Τελευταία στιγμή διαβάσαμε το παρακάτω δελτίο Τύπου: Η Google ανακοινώνει σήμερα τα «εγκαίνια» της ελληνικής πλατφόρμας των Χαρτών Google με πληροφορίες Transit, για την εύκολη μετακίνηση στην πόλη με αστικές συγκοινωνίες. Σε συνεργασία με τον Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ), η Google έχει ενσωματώσει στους χάρτες της πληροφορίες για τις διαδρομές λεωφορείων, μετρό, ηλεκτρικού, τρόλεϊ, τραμ και προαστιακού. Η πληροφόρηση αυτή παρέχεται στο κοινό δωρεάν στη διεύθυνση maps.google.gr/transitathens. Είναι κακό που ζηλέψαμε;

Επιμέλεια:
Γιώργος
Κανέλλης

Διαχείριση απορριμμάτων:

Αυταπάτες, δημαγωγία, τοπικισμός η συνταγή του αδιεξόδου

Μια θεμελιώδης αρχή του οικολογικού κινήματος είναι η **αρχή της τοπικής επίλυσης των περιβαλλοντικών προβλημάτων**. Η μεταφορά τους σε ένα αόριστο «αλλού» έχει άμεσα ορατό οικονομικό κόστος, αλλά και βαρύτερη περιβαλλοντική επίπτωση συνήθως. Παρά ταύτα ένα πλήθος τοπικών οργανωμένων ή ανοργάνωτων αντιδράσεων ξεσπά κάθε φορά που αρμόδιες αρχές επιδιώκουν να χωροθετήσουν μέσα ή κοντά σε αστικές περιοχές **αναγκαία περιβαλλοντικά έργα**, έστω κι αν λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της όχλησης.

Οι αντιδράσεις αυτές αν και συνήθως υπερβολικές, δεν είναι πάντα αστήρικτες. Είναι γνωστή η αναξιοπιστία του κράτους και της αυτοδιοίκησης όσο και η έμφαση που δίνεται στη νόμιμη αδειοδότηση, άντε και στην κατασκευή των έργων, όχι όμως και στην επιμελή καθημερινή τους λειτουργία και συντήρηση. Το αποτέλεσμα είναι συχνά, **αδιέξοδα τύπου Ξερόλακκας** ή παράλογες καταστάσεις τύπου αποστολής των σκουπιδιών του Αιγίου στην Ήπειρο ή της λυματολάσπης του Βιολογικού της Πάτρας στην Ημαθία.

Μοναδική εναλλακτική λύση σε αδιέξοδες και παράλογες καταστάσεις είναι να βρουν, αν όχι όλες, κάποιες τουλάχιστον πολιτικές δυνάμεις, το θάρρος να αρνηθούν τα πρόσκαιρα οφέλη του χαϊδέματος αυτιών και όχι μόνο να πουν αλλά και να πράξουν σύμφωνα με την αλήθεια. Χρειάζεται υπομονή και ψυχραιμία για να καταδειχθεί το πραγματικό μέγεθος των οχλήσεων και των κινδύνων και να μεταφερθεί το ενδιαφέρον από τις αυταπάτες της μεταφοράς των δύσκολων χωροθετήσεων «μακριά», στους όρους και τις προϋποθέσεις της ορθής κατασκευής και προπαντός ορθής λειτουργίας των αναγκαίων έργων.

Η διαχείριση των πάσης φύσεως απορριμμάτων στην Αχαΐα (και όχι μόνο φυσικά) βρίθκει από τέτοια φαινόμενα.

Ξερόλακκα, αλλά πώς;

Ας ξεκινήσουμε από το δυσκολότερο: το ΧΥΤΑ της Ξερόλακκας. Σοβαρά λάθη στη λειτουργία του (οι δεκάδες χιλιάδες τόνοι μάζων που οδηγήθηκαν εκεί, παρά τους κανονισμούς επί Δημαρχίας Φλωράτου, το μη επιμελές πάντα θάψιμο των σκουπιδιών, η ελλιπέστατη –το λιγότερο- συλλογή και καύση του παραγόμενου βιοαερίου) προκάλεσαν τη γνωστή κατάσταση με τη συχνή διάχυση οσμών στην περιοχή αλλά και τη δικαιολογημένη οργή των θιγομένων κατοίκων μέρους του αρκτικού διαμερίσματος της Πάτρας.

Η εναλλακτική λύση ασφαλώς, είναι **ένα νέο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης** που να περιλαμβάνει νέο ΧΥΤΥ, Μονάδα Επεξεργασίας, σταθμούς μεταφόρτωσης, ενίσχυση του στόλου απορριμματοφόρων. Αυτά, όχι μόνο θέλουν χρόνο για να ωριμάσουν ως έργα, περνούν κι από τις συμπληγάδες συμφερόντων που βλέπουν τα σκουπίδια ως σταθερή πηγή υπερκερδών σε βάρος του κοινωνικού συνόλου. Μεταφορά «αλλού» μπορεί να είναι –έστω και δυσβάστακτη οικονομικά- για πληθυσμούς όπως του Αιγίου αλλά πλήρως ανέφικτη για τα μεγέθη του δήμου Πατρέως. Υποσχέσεις επομένως ότι την τάδε ημερομηνία κλείνει η Ξερόλακκα είναι έξω από κάθε ρεαλισμό όση κι αν είναι η τοπική πίεση που τις προκαλεί. Όσο γρηγορότερα καταλάβουμε ότι για τα προσεχή 3-4 χρόνια εναλλακτική λύση στην Ξερόλακκα δεν υπάρχει, τόσο πιθανότερο είναι να στραφούμε στις πραγματικά εφικτές θετικές επιλογές: ουσιαστική αναβάθμιση της ανακύκλωσης όλων των ρεμάτων (όχι μόνο των συσκευασιών), καθημερινό επιμελές θάψιμο, αναζήτηση τεχνικής λύσης για την ασφαλή απόθεση των απορριμμάτων.

Η κομποστοποίηση είναι εφικτή

Επιπλέον: τώρα είναι η ώρα να μιλήσουμε για **μείωση του προσητάφη υπολείμματος**, με παράλληλη ελάττωση του φόρου οσμών μέσω **δημοτικής κομποστοποίησης** των οργανικών, αφού προηγηθεί διαλογή στην πηγή. Αυτό, που επίμονα προτείνεται από τις κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις του οικολογικού χώρου, πολλοί θεωρούν «ανέφικτο» γιατί, λέει, «θέλουμε 10 χρόνια να εκπαιδευούμε τον πληθυσμό» και τέτοια. Πρόβλημα όμως να προωθούμε βαριά εργοστάσια έμμεσης καύσης που συνεπάγονται τετραπλασιασμό του κόστους για τον δημότη δεν έχουμε. Αν μια πραγματικά ισχυρή και μακρόχρονη καμπάνια ευαισθητοποίησης ξεκινήσει

γρήγορα, ορατά αποτελέσματα μπορούν σε 6 ως 12 μήνες να υπάρξουν. Και πάντως, εντελώς άμεσα, τ ω ρ α, μπορούμε να κομποστοποιήσουμε τα κλαδέματα των δεντροστοιχιών του δήμου με μόνο κόστος την αγορά κάποιων θρυμματιστών με μερικές δεκάδες χιλιάδες ευρώ και σημαντικό όφελος τόσο σε όγκο όσο και σε στήριξη της ιδέας της κομποστοποίησης.

Σταθμοί Μεταφόρτωσης, βοθρολύματα

Συνδεδεμένο με την – χρονοβόρα πάντως- διαδικασία οικοδόμησης μιας πιο μόνιμης εναλλακτικής λύσης είναι και το θέμα των **σταθμών μεταφόρτωσης**. Ορθά ο Δήμος έχει ξεκινήσει εκστρατεία ενημέρωσης τόσο για την αναγκαιότητά τους όσο και για το περιορισμένο της όχλησης που προκαλούν. Όμως η δυσπιστία καλά κρατεί: και μόνο με την αναφορά κάποιας περιοχής ως πιθανής για την εγκατάσταση ΣΜΑ υψώνονται κραυγές και ετοιμάζονται «επιτροπές αγώνα». Κι εδώ η αλήθεια και επιμονή στο ευρύτερο συμφέρον είναι ο μόνος δρόμος που δεν οδηγεί σε αδιέξοδα.

Συναφές είναι και το πρόβλημα της χωροθέτησης Μονάδας Υποδοχής και Προεπεξεργασίας των βοθρολυμάτων της Πάτρας, ώστε να οδηγούνται μέσω αγωγού στον βιολογικό καθαρισμό για τελική επεξεργασία. Με την αναφορά και μόνο ότι μια τέτοια μονάδα, απολύτως κλειστού τύπου, προτείνεται από την ΔΕΥΑΠ να κατασκευαστεί σε οικόπεδο δεκάδων στρεμμάτων στην περιοχή του Χαράδρου ξέσπασαν αντιδράσεις τύπου κραυγών και αφορισμών.

Η αρνητική θέση, με αόριστη πάντως επιχειρηματολογία, που πρόσφατα πήρε το ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας για τη συγκεκριμένη χωροθέτηση, έχει ως κύριο επιχείρημα να αναζητηθούν άλλες θέσεις για σύγκριση για να μη χαθεί η αναγκαία αυτή μονάδα. Το θεμελιώδες γεγονός ότι η πρόταση αφορά Μονάδα υποδοχής και προεπεξεργασίας και μόνο-χωρίς δηλαδή παραγωγή λυματολάσπης επί τόπου- υποβαθμίζεται και αγνοείται. Έτσι όμως ένα αναγκαίο έργο, που προτείνεται σε θέση με όχι εύκολα καταρρίψιμα πλεονεκτήματα (άνεση χώρου, αραιή κατοίκηση, εγγύτητα με περιμετρική, εγγύτητα με κύρια περιοχή παραγωγής του προς παραλαβή υλικού) εμφανίζεται ως περιβαλλοντικό πρόβλημα αντί ως λύση! Και εδώ χρειάζεται χαμηλόμετρο, συγκεκριμένη τεκμηρίωση θέσεων και ψυχραιμία εκ μέρους των υπεύθυνων αρχών.

Πως απαξιώνεται ένας ΧΥΤΑ

Τελευταία περίπτωση ο ΧΥΤΑ Ανατολικής Αιγιάλειας. Πρόσφατα δημοσιεύματα εμφανίζουν την κατάσταση λειτουργίας του, ως απαράδεκτη. Θάψιμο γίνεται στη χάση και στη φέξη, μέτρα για το βιοαέριο δεν λαμβάνονται, σμήνη κορακοειδών τρέφονται από τα εκτεθειμένα σύμμεικτα σκουπίδια. Αντί ο μοναδικός, αν και ανεπαρκής, αυτός νόμιμος χώρος διαχείρισης της Αιγιάλειας να λειτουργεί παραδειγματικά, ώστε να αποτελέσει επιχείρημα για αναγκαίες κοινωνικές συναινέσεις, αφήνεται στην τύχη του. Ήτοι, μωραίνει Κύριος όν βούλεται απωλέσει.

Αλλού και μαγικές λύσεις δεν υπάρχουν

Συμπερασματικά: Ας προσγειωθούμε. Η διαχείριση του προβλήματος των αστικών απορριμμάτων κάθε μορφής (στερεών ή υγρών) είναι πρόβλημα ακανθώδες. **Δημαγωγίες, στεκμηριώτες υποσχέσεις για κάποιο «αλλού» ή για μαγικές –πλην πανάκριβες- λύσεις οδηγούν μόνο στην επιδείνωση.**

Μόνος ρεαλιστικός δρόμος είναι η ορθή κατασκευή των αναγκαίων εγκαταστάσεων διαχείρισης, είτε βιολογικοί καθαρισμοί είτε είτε Μονάδες Επεξεργασίας στερεών απορριμμάτων και ΧΥΤΥ, και προπαντός η απαρτέγκλιτα ορθή λειτουργία τους. Δημότες που δέχονται να τους χαϊδεύουν τα αφτιά, πληρώνουν –κυριολεκτικά- βαρύ τίμημα. Και ακόμη: η ώρα της εφαρμογής της αρχής της ευθύνης του πολίτη και στα απορρίμματα έχει ήδη φτάσει. Κοנדύλια για σοβαρές καμπάνιες ευαισθητοποίησης για την διαλογή στην πηγή διαθέτει το ΕΣΠΑ.

Χρειάζεται τόλμη, βούληση, υπομονή, εμμονή στην τήρηση τεχνικών προδιαγραφών και κανόνων. Χρειάζεται όλοι, αρχές και πολίτες, να αφήσουμε πίσω μας τις αυταπάτες που μας οδήγησαν στα σημερινά αδιέξοδα.

Γιώργος Κανέλλης

Μιά πόλη χωρίς κάδους απορριμμάτων

Επισκεπτόμενος πρόσφατα μιά μικρή ιταλική πόλη μου έκανε εντύπωση η απουσία κάδων απορριμμάτων στους δρόμους και στις γειτονιές. Και εύλογα μου γεννήθηκε το ερώτημα «μα πώς μαζεύουν τα σκουπίδια;...και η απάντηση ήρθε άμεσα όταν πληροφορήθηκα ότι έχουν εφαρμόσει ένα πρωτοφανές και προφανώς «εξωγήινο» για μάς εδώ στην Πάτρα και στην Ελλάδα σύστημα του διαχωρισμού των απορριμμάτων στο σπίτι καθέναν χωριστά σε ειδικά κουτάκια που τους προμηθεύει ο δήμος με διαφορετικά χρώματα και σε καθένα τοποθετούνται διαφορετικά απορρίματα. Δηλαδή ο δήμος δίνει συνήθως από 4-5 διαφορετικές συσκευασίες οι οποίες ανήκουν στην κάθε οικογένεια και έχουν τον δικό τους δηλωμένο αριθμό ανα οικογένεια και οι πολίτες καλούνται να διαχωρίσουν τα απορρίματά τους στο σπίτι και κάθε μέρα να αφήσουν στον δρόμο την μιά συσκευασία π.χ την συ-

σκευασία για τα χαρτιά την Τρίτη, την αντίστοιχη για τα οργανικά την Πέμπτη, και όλα αυτά σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα που έχει οργανώσει ο δήμος και που έχει ενημερώσει τους κατοίκους με ειδικά φυλλάδια. Τι πετυχαίνουν με αυτό το τρόπο; Ότι δεν έχουμε πετύχει εδώ: καθαριότητα στις γειτονιές και στους δρόμους απο την απουσία κάδων, λιγότερα χρήματα για υπαλλήλους και για διαχωρισμό των απορριμμάτων από τον δήμο και προφανώς θα έχουν εφεύρει κάποιο άλλο ωραίο σύστημα εναπόθεσης των απορριμμάτων αντί παράνομων η κορεσμένων ΧΥΤΑ. Είναι τόσο δύσκολο να εφαρμοστεί και στην Πάτρα αυτό; Τί; Δεν ξέρει ο έλληνας και δεν μπορεί να μάθει να κάνει διαχωρισμό στο σπίτι; Για όλα υπάρχει η πρώτη φορά και καιρός να εκσυγχρονιστούμε λίγο

Πατρώνης Γιάννης

Κέντρο Περιβαλλοντικής Πληροφόρησης Παναχαϊκού Όρους

ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΤΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ ΠΑΤΡΕΩΝ

Ο Δήμος Πατρέων και η Η ΑΔΕΠ Α.Ε. στο πλαίσιο του Προγράμματος για την Προστασία και Ανάδειξη του Παναχαϊκού Όρους, εγκαινίασε το **Σάββατο 5 Δεκεμβρίου 2011** τη λειτουργία του Κέντρου Περιβαλλοντικής Πλη-

ροφόρησης για το Παναχαϊκό Όρος στο **Πουρναρόκαστρο** Πατρών.

Τα εγκαίνια του Κέντρου έγιναν από το Δήμαρχο Πατρέων, Γιάννη Δημαρά. Παρόντες ήταν ο Αντιδήμαρχος Περιβάλλοντος και Πρασίνου Γιώργος Σιγαλός και ο Πρόεδρος της ΑΔΕΠ Αντώνης Κότσαλης.

Οι κύριες δραστηριότητες του Κέντρου θα είναι:

- * Προσέλευση, υποδοχή και ξενάγηση επισκεπτών
- * Περιβαλλοντική ενημέρωση

* Προώθηση και υποστήριξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία

* Διακίνηση ενημερωτικού υλικού

* Διοργάνωση συνεδρίων, εκθέσεων, εκδηλώσεων

* Προβολή της προστατευόμενης περιοχής σε εθνικό και διεθνές επίπεδο

* Σχεδιασμός και οργάνωση προγραμμάτων εθελοντών

Ιδιαίτερο βάρος θα δοθεί στην επίσκεψη μαθητών από τις περιβαλλοντικές ομάδες των σχολείων ή ολόκληρες τάξεις Σχολείων του Δήμου μας και των όμορων Δήμων, ώστε να ενημερωθούν και να προσεγγίσουν τη φύση του Παναχαϊκού όρους.

Στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Πληροφόρησης Παναχαϊκού ό-

ρους, οι μαθητές θα ενημερώνονται από στελέχη της ΑΔΕΠ Α.Ε., θα ξεναγούνται στην έκθεση με φωτογραφίες από το Παναχαϊκό όρος, θα παρακολουθούν ένα 10λεπτο βίντεο για το Παναχαϊκό και θα τους διανέμονται φυλλάδια με περισσότερες πληροφορίες. Εφόσον το επιτρέπει ο καιρός θα πραγματοποιείται περίπατος στο περιβαλλοντικό μονοπάτι Πουρναρόκαστρο – Ζάστοβα. Συνολική διάρκεια επίσκεψης –ενημέρωσης στο Κέντρο 30', για μια ομάδα 20 μαθητών.

Ο φτερωτός κόσμος

Επιμέλεια: Διονύσης Μαμάσης M.Sc.
Περιβαλλοντολόγος-Χαρτογράφος
info@mamasis.gr

Μόλις στο προηγούμενο φύλλο της "εν αιθρία" και στη νέα στήλη που εγκαινιάσαμε «Φτερωτός κόσμος» αναφορά κάναμε για τον λευκοτσικνιά και τον καλαμοκανά. Από εδώ και στο εξής και σε κάθε νέο φύλλο θα παρουσιάζουμε δυο είδη της ορνιθοπανίδας που έχουν παρατηρηθεί στη Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά της Λιμνοθάλασσας Καλογριάς, δάσος Στροφυλιάς και έλη Λάμιας (GR098).

Τσιχλοποταμίδα

Η τσιχλοποταμίδα (*Acrocephalus arundinaceus*) είναι το πιο μεγαλύτερο από τα ωδικά πουλιά των καλαμιώνων. Διακρίνεται για το καφέ χρώμα στο πάνω μέρος και το ερυθροκίτρινο στο κάτω μέρος του σώματος της. Τρέφεται με έντο-

μα όπως κάμπιες, μύγες, ακρίδες. Προσδιορίζεται με το μακρύ και χοντρό ράμφος, τα ροζοκαφετιά της πόδια, το ανοιχτόχρωμο φαρδύ φρύδι της και το γκριζοκάστανο χρώμα της.

Είναι πολυγαμικό είδος και αναπαράγεται σε ψηλούς πυκνούς και εκτεταμένους καλαμιώνες. Προσαρμοσμένη στο ιδιαίτερο και ακραίο περιβάλλον της φτιάχνει τις φωλιές της στα καλάμια και σε σχήμα καλαθιού.

Το παράξενο κελάηδημα της και η δυνατή της φωνή μπορεί να μπερδευτεί με τα κοάσματα των βατράχων που αποτελεί το κυρίαρχο ανοιξιάτικο άκουσμα στους ελληνικούς καλαμιώνες.

Ο μεγαλύτερος της εχθρός είναι ο καλαμόκιρκος (*Circus aeruginosus*) που κυνηγάει το αρπακτικό πάνω από τις καλαμιές, βάλτους απειλώντας τις φωλιές της.

Μικροτσικνιάς

Ο πιο μικρός από την οικογένεια των ερωδιών είναι ο μικροτσικνιάς (*Ixobrychys minutus*). Διακρίνεται για τον μικρό λαιμό του και το ιδιαίτερο μακρύ κιτρινωπό ράμφος του ενώ το μέγεθος του δεν ξεπερνάει τα 38 εκατοστά με βάρος 140 γραμμαρίων περίπου.

Δραστηριοποιείται το σούρουπο ή την αυγή ενώ κατά την διάρκεια της ημέρας είναι κρυμμένος στους καλαμιώνες. Τρέφεται με ψάρια, αμφίβια, έντομα. Η διατροφή του ποικίλει ανάλογα την εποχή και το περιβάλλοντα χώρο. Ο καλοκαιρινός επισκέπτης κατασκευάζει και πλέκει τη φωλιά του στους καλαμιώνες των υγροτόπων και λίγο πιο πάνω από την επιφάνεια του νερού. Γεννούν μια φορά το χρόνο συνήθως 5 με 6 αυγά τα οποία επώαζει περίπου 21 ημέρες. Εκτός όμως από τους καλαμιώνες προτιμά ενδιαιτήματα όπως λίμνες, κανάλια, ορυζώνες, αλυκές, έλη, βάλτους καθώς και εκβολές ποταμών.

Στη χώρα μας φτάνει τον Μάρτιο και αναχωρεί γύρω στο Σεπτέμβρη. Εξαντλημένος κατά την μετανάστευση σχηματίζει μικρά σμήνη από 5-15 άτομα. Ο πληθυσμός του είναι σχετικά μικρός, είναι αθόρυβος και είναι δύσκολο να παρατηρηθεί όταν μένει κρυμμένος στις πυκνές καλαμιές.

Στο επόμενο φύλλο του Ιανουαρίου αναφορά θα γίνει στην πιο κοινή αφρόπαπια την πρασινοκέφαλη (*Anas platyrhynchos*) και στην φαλαρίδα (*Fulica atra*) με το σκουρόχρωμα φτέρωμα και το λευκωπό ράμφος της.

Τραμπουκισμοί των λαθροθήρων της Στροφυλιάς

Σπασμένο βρήκαν το παρμπρίζ του αυτοκινήτου περιπολιών, οι επόπτες του Φορέα Διαχείρισης υγροτόπων Κοτύχιου-Στροφυλιάς λίγο μετά τη δημοσιοποίηση της καταγγελίας τους για το παράνομο κυνήγι στο Κοτύχι. Στη δράση των λαθροθήρων (αλλά και των λαθροϋλοτόμων) είχαμε αναφερθεί εκτενώς στο προηγούμενο φύλλο της «Εν αιθρία»

Φαίνεται πως οι «φυσιολάτρες» κυνηγοί της περιοχής ενοχλούνται από την παρουσία των φυλάκων της περιοχής και έδειξαν για μια ακόμη φορά τη «γενναιότητά» τους. Θα πρέπει όμως και οι αρμόδιες αρχές και κύρια το Δασαρχείο Πατρών αλλά και η εποπτεύουσα Αποκεντρωμένη Διοίκηση να πά-

ρουν πρόσθετα μέτρα για την αποτροπή παρόμοιων περιστατικών. Οι μαφιόζικες ενέργειες (τις οποίες κανείς δεν βγήκε να καταδικάσει) δεν θα πρέπει να περάσουν.

Θ.Κ.

